

Studiul epistolei către Evrei – W.J. Ouweneel

Studiul 3: Isus – Fiul Omului (Evrei 2.5-18)

Împărțirea

A. Persoana mai bună (Evrei 1.1-14)

1. Isus, Fiul lui Dumnezeu, mai sublim decât îngerii (Evrei 1.1-14)
Intercalarea: mântuirea mai mare (Evrei 2.1-4)
2. Isus, Fiul Omului, dar mai mare decât omul (Evrei 2.5-18)
 - 2.1 Isus ca Domnitor peste lumea locuită viitoare (Evrei 2.5-9)
 - 2.2 Isus în mijlocul fraților (Evrei 2.10-18)

==> Teme

1. Citiți mai întâi pasajul în liniște și atent și căutați să aflați tema principală a celor două secțiuni. Cum este tratată această temă?
2. În ce constau diferențele cele mai remarcabile între această secțiune și capitolul 1? Luați seama în primul rând la persoane și la lucrarea lui Hristos și la poziția credincioșilor?
3. Care sunt cele trei perioade de timp care se diferențiază în această secțiune? Încercați să asociați fiecărui verset o perioadă de timp.
4. Care sunt cele șapte nume, respectiv circumscrieri cu care sunt denumiți aici izraeliții deveniți credincioși (și în sens spiritual și noi)?
5. Verificați atent felul în care citatele din Psalmul 8, Psalmul 22 și Isaia 8 sunt redată aici în versetele 6,7 respectiv 12 și 13.
6. Care sunt însușirile Domnului Isus văzut aici în epoca actuală (compară versetele 9-12,17,18)?
7. Care sunt semnificațiile morții lui Isus numite aici (compară versetele 9,10,14-18)?
8. Care sunt cele cinci nume cu care este numit Domnul Isus aici?
9. Explicați exprimările următoare:
 - „cu puțin mai prejos decât îngerii” (versetul 9),
 - „se cuvenea Aceluia” (versetul 10),
 - „... toți sunt dintr-Unul” (versetul 11),
 - „... în cele privitoare la Dumnezeu” (versetul 17),
 - „... fiind ispitit” (versetul 18).
10. Care sunt binecuvântările credincioșilor enumerate în această secțiune?

A 2.1 Isus ca Domnitor peste lumea locuită viitoare (Evrei 2.5-9)

5. Pentru că nu îngerilor le-a supus El lumea locuită care va veni ¹, despre care vorbim.
6. Dar cineva a mărturisit undeva, spunând: „Ce este omul, ca să-Ți amintești de el, sau fiul omului, ca să-l cercetezi? 7. L-ai făcut cu puțin ² mai prejos decât îngerii, l-ai încununat cu glorie și onoare și l-ai pus peste lucrările mâinilor Tale; 8. Toate le-ai supus sub picioarele lui“. Pentru că, supunându-i toate, nu i-a lăsat nimic nesupus. ^a Dar acum, încă nu vedem că toate îi sunt supuse, ^b 9. dar Îl vedem pe Isus, care a fost făcut cu puțin mai prejos ³ decât îngerii datorită morții pe care a suferit-o, încununat cu glorie și onoare, astfel încât, prin harul lui Dumnezeu, El să guste moartea pentru fiecare ⁴.

Observații

¹. Expresia aceasta face aluzie la o cunoscută diferențiere iudaică între „veacul de acum” (compară cu Evrei 9.9; Galateni 1.4; Tit 2.12) și „veacul viitor” (compară cu Evrei 6.5; 9.11). Aici este vorba de noul sistem care va fi introdus prin Mesia.

². Sau „un timp scurt”.

³. Sau „Îl vedem pe Acela, care a fost smerit cu puțin mai prejos decât îngerii: Isus”

⁴. Sau „pentru tot”

^a. Psalmul 8.4-6 LXX

^b. 1 Corinteni 15.27

^c Filipeni 2.8,9

Comentariu

În primul capitol vedem pe Hristos ca Fiu al lui Dumnezeu, care acum ca Om ocupă primul loc în cer. El a fost înălțat mai presus de îngeri. În locurile citate din Vechiul Testament s-au făcut referiri la prezența Lui aici pe pământ, odinioară în smerire și curând în glorie ca Mesia în Împărăția păcii. Dar mereu era vorba de gloria Lui ca Fiu, ca Dumnezeu Însuși, Iahve al Vechiului Testament. Omul Isus Hristos, care a vestit aici pe pământ Cuvântul lui Dumnezeu, era Dumnezeu Însuși. Ca Dumnezeu și Om El șede acum la dreapta Maiestății în înălțime. În capitolul al doilea nu-l vedem pe Hristos ca Fiu al lui Dumnezeu, ci ca Fiu al Omului, căruia Dumnezeu Îi supune lumea locuită care va veni. Vezi schema următoare:

- Capitolul 1: Hristos, Fiul lui Dumnezeu; capitolul 2: Hristos, Fiul Omului;
- Capitolul 1: Hristos ocupă acum primul loc în cer; capitolul 2: Hristos va ocupa în viitor locul întâi în lumea locuită;
- Capitolul 1: Hristos este înălțat mai presus de îngeri; capitolul 2: Hristos este înălțat mai presus de oameni.

Însemnătatea acestor opoziții devine și mai clară dacă preluăm și Geneza 1, unde vedem pe Dumnezeu ca și Creator și pe om ca și cunună a lucrării creației lui Dumnezeu. Omul a fost pus de Dumnezeu ca domnitor peste lumea locuită.

Evrei 1.2 arată clar, că Hristos este Creatorul din Geneza 1.1;

Evrei 2.5-9 arată clar că Hristos este și adevăratul Adam, adevăratul Om, paralel la Geneza 1, care a fost pus de Dumnezeu peste lumea locuită.

În Evrei 2 vedem pe Hristos ca fiind Cel dintâi sub două aspecte:

- În sens larg expresia se referă la întreaga lume locuită, respectiv la toate lucrurile (versetele 5-9);
- În sens restrâns expresia se referă la o societate de fii, de oameni sfințiți, frați și copii: Adunarea (versetele 10-18).

Punctul de plecare este în versetul 5, care se aliniază direct la ceea ce spune Evrei 1 despre îngerii:

- Niciodată Dumnezeu nu a spus îngerilor: „Tu ești Fiul Meu” (Evrei 1.5),
- Niciodată Dumnezeu nu a spus îngerilor: „Șezi la dreapta Mea” (Evrei 1.13), Dumnezeu nu a supus îngerilor lumea locuită viitoare (Evrei 2.5).

În Evrei 1 răspunsul era: „... dar Fiului [lui Dumnezeu]”; însă aici în capitolul 2 răspunsul este: „... dar Fiului Omului”. S-ar putea crede că ultimul este în domeniul îngerilor, și nu se referă la Fiul lui Dumnezeu. Dar este exact invers.

Dumnezeu într-adevăr niciodată nu S-a adresat unui înger ca „fiu”, dar într-un anumit sens limitat și îngerii sunt „fii ai lui Dumnezeu”; însă Dumnezeu niciodată nu a invitat un înger să se așeze la dreapta Lui, însă îngerii înconjoară tronul lui Dumnezeu; dar pentru guvernarea peste lumea locuită care va veni îngerii nicidecum nu sunt luați în seamă. Aceasta este rezervat exclusiv Fiului Omului.

Ce a supus Dumnezeu Fiului Omului?

- Nu cerul (domiciliul lui Dumnezeu), ci pământul (și totodată și cerurile create: Efeseni 1.10);
- Nu pământul cel nou, ci pământul pe care a suferit Hristos și pe care a murit (compară cu versetele 9,14,17);
- Nu pământul actual (căci satan este încă căpetenia lumii acesteia (Ioan 12.3,1; 14.30; 16.11; dumnezeul veacului acesta: 2 Corinteni 4.4), ci lumea locuită viitoare (compară cu Evrei 2.5), deci acesta nu este pământul din epoca actuală (compară cu Evrei 9.9), ci din epoca viitoare, aceea a Împărăției păcii de o mie de ani.

Hristos:

- a fost *odinioară* făcut cu puțin mai prejos decât îngerii (versetele 7,9a), când a gustat moartea pentru tot (versetul 9b), și *acum* este deja încununat cu glorie și onoare (versetul 9) și totul a fost pus la picioarele Lui (ca principiu) ca plată pentru lucrarea Sa (versetele 7,8),
- dar El urmează să domnească peste lumea locuită care va veni (versetul 5).

El șede acum la dreapta lui Dumnezeu până când Dumnezeu va pune pe vrășmașii Lui ca scăunel la picioarele Lui (Evrei 1.13). Acest „până când” se referă la momentul:

- când Hristos Se va scula de la dreapta lui Dumnezeu (unde El așteaptă acum, Evrei 10.13) și va reveni pe pământul acesta (Evrei 1.6; 9.28);
- când tronul Lui va fi instaurat în Sion (Evrei 1.5,8; Psalmul 2.6,7);
- când vrășmașii Lui Îi vor fi supuși (Evrei 1.13; compară cu Psalmul 18.44-50; 72.7-11; 110.1-7).

Din Apocalipsa 20.1-6 știm că domnia peste lumea locuită care va veni durează o mie de ani. După aceea vine sfârșitul: ultimul vrășmaș, moartea, va fi nimicit și Fiul Omului predă Împărăția Dumnezeului Său și Tatăl. După aceea va fi creat cerul nou și pământul nou și Dumnezeul (triunitar) va fi totul în tot (compară cu 1 Corinteni 15.24-28; Apocalipsa 20.6-21.8).

Deci după cruce există două faze în glorificarea Fiului Omului. Ioan se referă la aceasta și în Ioan 13.31,32: după ce Hristos a gustat moartea pentru toți, Dumnezeu L-a glorificat „îndată” (Ioan 13.32,33), prin aceea că L-a înviat dintre morți:

- „... prin gloria Tatălui” (Romani 6.4),
- „Toată puterea Mi-a fost dată în cer și pe pământ”, spune Domnul înviat (Matei 28.18),
- „... nu I-a lăsat nimic nesupus ... încununat cu glorie și onoare” (Evrei 2.8,9);

Așa va fi Hristos glorificat public în curând la revenirea Lui pe pământ (Ioan 13.32a) și va manifesta domnia Sa în lumea locuită:

- „... veni în nori cu putere mare și glorie” (Marcu 13.26; Luca 21.27),
- El și noi vom fi revelați în glorie (Coloseni 3.4),
- atunci și noi vom vedea că totul Îi este supus și că El este încununat cu glorie și onoare (Evrei 2.8b,9).

Din cauza importanței acestui subiect pentru studiul în continuare al epistolei către Evrei, și anume diferența între „veacul actual” (și lumea locuită actuală) pe de o parte și „veacul viitor” (și lumea locuită care va veni), urmează aici unele parafrazări nou-testamentale ale „veacului viitor”:

- „Împărăția Fiului Omului” (Matei 13.41; compară cu Evrei 2.5),
- „timpuri de înviore” și „timpuri de restabilire a tuturor lucrurilor”, care încep la revenirea lui Hristos (Faptele apostolilor 3.19-21),
- „administrarea împlinirii timpurilor”, când toate vor fi supuse picioarelor lui Hristos (Efeseni 1.10,22),
- „Împărăția lumii a început să fie a Domnului nostru și a Hristosului Său” (Apocalipsa 11.15).

Versetul 5: nu îngerilor: în domnia peste lumea actuală îngerii joacă un rol. Pământul este guvernat prin providența lui Dumnezeu, la care îngerii sunt slujitori (instrumente) ai (ale) lui

Dumnezeu; de exemplu Dumnezeu ne protejează prin îngerii (compară cu Matei 4.6; 18.10; Faptele apostolilor 12.15; Evrei 1.7,14). Dar în lumea viitoare Dumnezeu nu va mai governa peste oameni cu ajutorul îngerilor, ci Dumnezeu va governa prin Fiul Omului și peste îngerii. De asemenea credincioșii vor domni peste îngerii în această guvernare (1 Corinteni 6.3). Accentul în această expunere de idei nu se mai pune aici pe „... nu îngerilor, ci Fiului lui Dumnezeu”, ci pe „... nu îngerilor, ci Fiului Omului”. Și aceasta cu toate că acest Om a fost făcut cu puțin mai prejos decât îngerii atunci când a fost pe pământul acesta și a mers în moarte (Evrei 2.7,9).

Lumea locuită care va veni: Expresia „care va veni” [viitoare] vine de la cuvântul grecesc *mello*, „a deveni”, care se întâlnește și în Evrei 1.14 (deci de fapt: „mântuirea viitoare”), Evrei 10.27 (deci: „judecata viitoare”), Evrei 11.8 (deci „moștenirea viitoare”) și în Evrei 8.5. Așa cum mântuirea (Evrei 1.14) este acum într-adevăr vestită (Evrei 2.3) și în principiu se posedă deja, dar împlinirea ei deplină va avea loc în viitor, la fel și Hristos este deja acum încununat cu onoare și glorie (Evrei 2.9), însă domnia Lui propriu-zisă este peste lumea locuită „care va veni”, lume locuită viitoare. Toate binecuvântările credincioșilor (ale fiilor, fraților și copiilor în capitolul acesta) stau în epistola către Evrei în legătură cu „lumea locuită care va veni”! Aceasta este cheia pentru înțelegerea corectă a epistolei. Pentru credincioșii din timpul necazului cel mare va fi o „chemare pământească”, prin care ei vor intra în Împărăția Fiului Omului din lumea locuită care va veni. Pentru noi este o „chemare cerească” (Evrei 3.1), căci noi vom trăi partea cerească a Împărăției păcii fiind în cer împreună cu Hristos: în „patria cerească” (Evrei 11.16), în „Ierusalimul ceresc” (Evrei 12.22), „cetatea viitoare” (Evrei 13.14), în același timp capitala cerească a lumii locuite care va veni. Dar noi avem deja acum lumină divină despre „lucrurile viitoare” (compară cu Evrei 11.20), care atunci vor fi partea noastră. Însă înainte de toate vedem deja acum (cu ochii credinței noastre) pe Omul smerit Isus ca Împărat al lumii locuite care va veni (Evrei 2.9). Ochiul credinței este îndreptat spre El în toată epistola, căci toate binecuvântările „veacului viitor” sunt legate cu El și pot fi savurate de noi anticipat, dacă privim la El.

Despre care vorbim: „noi” nu înseamnă că sunt mai mulți scriitori, ci scriitorul însuși vorbește la plural; „a vorbi” este caracteristic stilului epistolei către Evrei, care se aseamănă mai mult cu o vorbire decât cu o scrisoare (vezi Studiul 1).

Versetul 6: cineva: Acest cineva este evident împăratul David, conform Psalmului 8.1, care ca domnitor peste Israel și peste popoarele din jur este uimit că Dumnezeu dă unui om o astfel de poziție înaltă; și deoarece el vorbește despre întreaga creație, el se referă clar la Adam în Geneza 1, căruia Dumnezeu i-a supus pământul tocmai creat. Din punct de vedere profetic Psalmul 8 urmează după Psalmul 2, unde vedem pe Mesia ca Fiul născut prin Dumnezeu și uns ca Împărat. Însă El este prezentat acolo totodată ca Cel care va fi lepădat de Israel și de popoare până în momentul (și anume, revenirea Sa) când va cere pământul ca moștenire a Lui. Psalmii 3-7 ne arată urmările acestei lepădări: suferințe atât pentru Hristos cât și pentru credincioșii din Israel (arătând anticipat spre necazul cel mare), în timp ce credința se îndreaptă spre Cel evlavios al lui Dumnezeu (Psalmul 4.3), care acum este glorificat în cer (Psalmul 7.7). Partea aceasta se termină cu o cântare de laudă adusă Celui Preaînalt (Psalmul

7.17) Acesta este Numele deosebit al lui Dumnezeu în legătură cu Împărăția păcii (compară cu Geneza 14.18,19; Psalmul 21.7; 91.1,9; 92.1,8; 97.9; Daniel 5.21; 7.25, etc.). După aceea urmează Psalmul 8, unde se arată clar că Fiul lui Dumnezeu lepădat, Împăratul peste Sion, va fi Fiul Omului glorificat, nu numai peste Sion, ci peste întreg pământul! Dacă Hristos S-a trudit în zadar atunci când era pe pământ, ca să ducă pe Israel înapoi la Dumnezeu, la sfârșit (și anume, în Împărăția păcii) Dumnezeu Îi va da nu numai o rămășiță credincioasă din Israel, ci toate popoarele (Isaia 49.1-7). Într-un anumit sens Numele „Fiu al Omului” este mai presus de Numele „Fiu al lui Dumnezeu” (acum în înțelesul diminuat al acestuia: Fiul născut ca Om prin Dumnezeu, în sensul din Luca 1.35; nu ca Fiul veșnic). Vedem aceasta deja în evanghelii: „Rabi, Tu ești Fiul lui Dumnezeu, Tu ești Împăratul lui Israel”, spune Natanael. Dar Hristos răspunde: „... Lucruri mai mari decât acestea vei vedea. ... de acum veți vedea cerul deschis și pe îngerii lui Dumnezeu urcând și coborând peste Fiul Omului” (Ioan 1.49-51). Hristos mărturisește aceasta și înaintea marelui preot, atunci când acesta Îl întreabă dacă El este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu. Domnul confirmă aceasta, dar adaugă: „de acum veți vedea pe Fiul Omului șezând la dreapta puterii și venind pe norii cerului” (Matei 26.63,64), pentru ca atunci să domnească peste lumea locuită care va veni. Motivul pentru gloria mare constă în aceea că Mesia Cel lepădat, Fiul lui Dumnezeu, a suferit ca Fiu al Omului și a murit (vezi Evrei 2.9b!). Astfel El ajunge să aibă o glorie mult mai mare decât El ar fi avut-o vreodată, dacă Israel L-ar fi primit imediat. Numele „Fiu al Omului” vorbește deci despre suferințele Sale și despre glorificarea care a urmat după aceea. Și aceasta o vedem în evanghelii. Petru Îl mărturisește pe Isus ca fiind Hristosul, Fiul lui Dumnezeu; însă imediat după aceea Domnul îi arată clar că Fiul Omului trebuie să sufere și să moară, dar și că El va învia și va reveni în gloria Tatălui Său cu îngerii Lui (Matei 16.16,21,27; Luca 9.20,22,26). Când El intră în Ierusalim călare și chiar și națiunile vor să-L vadă, Domnul anunță că Fiul Omului va fi glorificat, dar după ce El ca grăunte de grâu va cădea în pământ și va muri (Ioan 12.12-24,34).

=====

Excurs: lumea locuită viitoare

Cu toate că în general comentatorii acordă cuvântului „care va veni” [„viitoare”] într-o oarecare măsură sensul cuvenit, interpretarea lor este de cele mai multe ori referitoare la „lumea locuită actuală”. Că pământul aici este în sensul „veacului care va veni” – acest veac viitor începe cu revenirea lui Hristos, când El va instaura Împărăția Lui a păcii – este sprijinit de următoarele argumente:

1) Expresiile „veacul actual” și „veacul care va veni” sunt luate din apocaliptica iudaică (= învățătura despre ultimele lucruri și despre venirea Împărăției lui Dumnezeu), unde începând din primul secol înainte de Hristos acestea au fost folosite în unele scrieri iudaice (cartea etiopiană și slavă a lui Enoh, apocalipsa siriană a lui Baruch, cartea a 4-a a lui Ezra). De exemplu în cartea a 4-a a lui Ezra 7.30-33,113 veacul viitor urmează după

ziua învierii și judecății. (În privința aceasta vezi mai detaliat „Theologisches Wörterbuch zum Neuen Testament, pagina 202-207, a lui Kittel).

2) În LXX expresia se întâlnește numai în Isaia 9.6, unde manuscrisele Alexandrinus și Sinaiticus în loc de „Tatăl veșnic” (textual: „Tată al veșniciei” sau „Tată al veacului”) spun: „Tată al veacului care va veni”; aceasta înseamnă conform versetului 7 „veacul” domniei lui Hristos peste pământ pe tronul lui David.

3) Și rabinii (Hillel, școala lui Șamai) vorbesc despre două „veacuri”, care sunt despărțite prin înviere. Ei leagă „veacul viitor” cu lucrurile lui Mesia. În sensul vechi-testamental aceasta se poate referi numai la domnia publică a lui Mesia pe tronul lui David în Sion.

4) Hristos folosește de mai multe ori aceste expresii, la care – în ciuda faptului că El ca Mesia venise deja în lumea aceasta – timpul Său El îl numește „veacul actual”, față de care stă „veacul viitor” (Matei 12.32). În Marcu 10.30 și Luca 18.30 expresia „timpul acesta” pare să se refere la întreaga perioadă a uceniciei (slujire, prigoane) urmașilor Săi, în timp ce „veacul viitor” este legat cu viața veșnică; compară în privința aceasta cu Daniel 12.1-3, unde „viața veșnică” în sens iudaic este plasată în timp după necazul cel mare și înviere. Ea este legată cu Împărăția Fiului Omului, care începe când El va reveni cu norii cerului (Daniel 7.13,14; Matei 26.64). Și în contextul expunerii de idei din Luca 20.34,35 expresia „veacul acela” (care este în opoziție cu „veacul acesta”) este după învierea dintre morți.

5) Și Pavel vorbește despre „veacul acesta” și „veacul viitor” (Efeseni 1.21) într-un așa fel care exclude că „veacul viitor” se referă la epoca actuală. El se referă mai degrabă la „administrarea plinătății timpurilor”, când toate lucrurile din cer și de pe pământ vor fi aduse împreună sub un Cap (Efeseni 1.10); vezi și Evrei 2.7 (plural!).

6) La fel și în epistola către Evrei, expresia trebuie înțeleasă întotdeauna ca fiind de viitor. Ea se referă la lumea care începe în timp după înviere, la revenirea lui Hristos, la judecata asupra popoarelor și întemeierea Împărăției păcii. Aceasta este scoasă în evidență în epistola către Evrei și prin faptul că „lumea locuită care va veni” și „veacul viitor” (Evrei 6.5) stă în contrast cu expresia „timpul de acum” din Evrei 9.9. Vezi în afară de aceasta și comentariile la Evrei 6.5; 9.9,11; 10.1; 11.20; 13.14.

=====

Versetele 6b-8a: Înainte de a ne ocupa cu citatul propriu-zis, se merită osteneala să studiem pentru un moment întreg Psalmul 8. El era cântat pe ghittit (vezi titlul), adică la zdrobitul strugurilor (în orice caz conform cu LXX, Targum leagă „ghittit” cu numele localității Gat. Comentatori moderni presupun că aici este vorba de o referire muzicală, probabil o tonalitate sau un instrument muzical; vezi și Psalmul 81 și 84). Acesta este o referire potrivită la suferințe lui Hristos și la judecățile care vor precede Împărăția păcii (Isaia 34; 63; Apocalipsa 14.19). Psalmul începe și se încheie cu mărimea și gloria Numelui lui Iahve („Domnul

nostru”, spune rămășița) pe întreg pământul (nu numai în Israel). Iahve este Dumnezeu Cel Preaînalt (Psalmul 7.17); dar și Fiul Omului este Iahve, glorificat peste cer și pământ (Efeseni 1.10; Filipeni 2.9-11). Astăzi nu vedem încă că toate Îi sunt supuse (Evrei 2.8), dar și astăzi I se aduce laudă: „Din gura pruncilor și a sugariilor Ți-ai întemeiat laudă” (Psalmul 8.2). Vezi împlinirea în Matei 21.16. Aici este vorba nu numai de bebi în adevăratul sens al cuvântului, ci de o rămășiță slabă și neînsemnată, care aduce laudă lui Hristos deja în „veacul actual”, cu toate că El nu este încă glorificat pe pământ; vom vedea aceasta în continuare în epistola către Evrei 2.11-13. De aceea aceasta are loc și în prezența adversarilor și vrăjmașilor (Psalmul 8.2).

Versetul 6b: În limba greacă nu este nici o diferență între cele două cuvinte folosite aici pentru „om” (a doua oară în cuvântul Fiul Omului). Dar în ebraică există o diferență. Prima dată este folosit cuvântul „enoș” (care se întâlnește și ca nume propriu). Înseamnă „muritor”; omul slab, fragil și muritor (compară cu Psalmul 144.3,4). A doua oară se folosește cuvântul „adam”; acesta este cuvântul folosit obișnuit pentru neamul omenesc. De aceea s-a propus să se explice cele două jumătăți de frază ca stând față în față. Ce este pe de o parte omul neînsemnat, stricat prin păcat, ca să Te interesezi de el; și ce este pe de altă parte Fiul Omului măreț, pe care L-ai înălțat așa de sus? S-ar putea probabil spune chiar: nu este o dovadă mai minunată că Dumnezeu se interesează de ceea ce este muritor, căzut, decât faptul că ochii Lui sunt îndreptați spre Fiul Omului, care a suferit, care acum este glorificat și în curând va domni peste toate. Tocmai prin aceasta Numele lui Dumnezeu se va arăta așa de minunat în lumea locuită care va veni (Psalmul 8.1,9).

Versetul 7: Psalmul 8 este citat din LXX; de aceea textul în versetul 7a este puțin altfel decât în Psalmul 8.5. În ebraică se spune textual: „Tu L-ai făcut puțin (sau: pentru scurt timp) mai prejos decât Elohim.” Depinde acum de felul cum se traduce ultimul cuvânt. Este clar că trebuie să se traducă așa cum aproape întotdeauna se traduce, și anume cu „Dumnezeu”. Fraza este în acest caz: „Făcut puțin mai prejos decât Dumnezeu”, adică „făcut aproape divin (ca Dumnezeu sau asemenea lui Dumnezeu)”. Versiunea LXX a tradus însă cu „îngeri” – cum de fapt este realmente posibil. Așa este și în traducerea noastră atât în epistola către Evrei cât și în Psalmul 8. Diferența între cele două variante este enorm de mare. În prima variantă este vorba de mărimea omului, în varianta a doua este vorba de o smerire (temporală) a omului. În mod normal în ordinea creației omul nu stă mai prejos de îngeri, căci îngerii au fost creați ca slujitori și omul ca domnitor (vezi Evrei 1.14; 2.9). Este greu să se spună cum trebuie tradus cuvântul din Psalmul 8. În orice caz versetul acesta aici nu este o dovadă că Psalmul 8 trebuie tradus exact așa, mai ales că în Noul Testament este citat mai des din LXX, care se deosebește (mult) de Vechiul Testament în ebraică. Duhul Sfânt preferă în acest caz varianta LXX. Însă nu este permis ca din aceasta să se tragă concluzia că Duhul Sfânt declară textul ebraic ca nefiind valabil. Nu ne vom ocupa mai departe cu întrebarea referitoare la traducerea corectă a Psalmului 8. Revenim la expresia „făcut cu puțin mai prejos decât îngeri” din versetul 9.

Cu toate că fraza de la sfârșitul versetului 7 se întâlnește în unele manuscrise importante, probabilitatea este mare ca această frază să fi fost adăugată de copist, ca să completeze citatul

din Psalmul 8. Trebuie să se plece de la faptul că această frază nu face parte din textul original al epistolei către Evrei (de aceea manuscrise importante renunță la această frază).

Versetul 8: Prima propoziție face parte din citat. Ea extinde afirmația făcută în versetul 5. Nu numai lumea locuită viitoare, ci totul Îi este supus Lui. Ca Fiu al lui Dumnezeu El este Creatorul tuturor lucrurilor din cer și de pe pământ, ca Fiu al Omului El va fi domnitor peste toate lucrurile, adică peste lucrurile din cer și de pe pământ (Efeseni 1.10), da, peste tot ce a fost creat. Scriitorul explică apoi imediat, că în cazul acestui „toate” nu este nici o excepție. Nu există nimic, care a fost creat și pe care Dumnezeu să nu-l fi supus Fiului Omului. Făcând abstracție de cele create, Scriptura atrage atenția în două locuri la ceea ce este exclus de la această supunere:

1 Corinteni 15.27 arată clar, că Acela care I-a supus totul, și anume Dumnezeu, desigur nu Îi este supus; Dumnezeu în Sine desigur nu poate niciodată să fie supus unui om, nici măcar Fiului Omului. 1 Corinteni 15 spune că domnia Fiului Omului se va termina odată (noi știm: după o mie de ani) și El va da Împărăția înapoi lui Dumnezeu;

Efeseni 1.22 arată clar că și Adunarea nu face parte din lucrurile care sunt supuse lui Hristos. De asemenea ea nu mai aparține primei creații. Ea este cel dintâi rod al noii creații. Desigur Adunarea se supune lui Hristos (Efeseni 5.24), dar nu acesta este aici gândul. Este vorba de faptul că El este Cap peste toate. În acest caz trebuie să se diferențieze că El este și Cap al Adunării. Eva nu făcea parte din lucrurile peste care Adam putea să stăpânească. Eva i-a fost dată ca ajutor. În stăpânirea peste toate lucrurile ea era alături de el. La fel și Adunarea (Biserica) ca soție a Mielului va fi alături de El în domnia Lui peste toate lucrurile în timpul Împărăției păcii de o mie de ani.

Versetul 8b: Acum nu vedem încă că toate Îi sunt supuse. Să se ia seama la expresia „încă”: în principiu lui Hristos Îi sunt deja supuse toate – Lui I-a fost dată toată puterea în cer și pe pământ -, dar aceasta încă nu se poate vedea, căci Hristos încă nu domnește vizibil peste pământ. Curând vom vedea literalmente (ceea ce noi vedem acum numai prin credință), că totul Îi este supus. Atunci va deveni vizibilă puterea Lui peste toate lucrurile.

Versetul 9: dar Îl vedem pe Isus: Dar ce vedem acum prin credință? Nu vedem încă guvernarea, dar vedem Persoana care va exercita odată guvernarea. Israelitul credincios nu vede încă ceea ce el așteaptă plin de dor pe baza profeției, și anume un Mesia pe pământ, care domnește vizibil. Însă izraelitul nu trebuie să simtă aceasta ca o lipsă. Cu ochiul credinței el vedea astăzi ceva mult mai minunat: Hristos glorificat în cer. Spre El trebuie el să-și îndrepte privirea în toate prigoanele și strâmtorările de care are parte (compară cu Evrei 3.1; 12.2,3). Se mai poate traduce și așa: „Îl vedem, pe Acela care era cu puțin mai prejos decât îngerii: Isus.” Această interpretare arată și mai clar că aceeași Persoană, care era aici pe pământ în smerire, o vedem acum în cer încununată cu glorie și onoare.

Smerire cu puțin mai prejos decât îngerii: pot fi diferite interpretări, dacă partea de propoziție care urmează („din pricina suferinței morții”) face parte din partea de propoziție actuală („cu

puțin mai prejos de îngeri”) sau din partea de propoziție care urmează („încununat cu glorie și onoare din pricina suferinței morții”). Ambele posibilități oferă un sens bun. Însă este cu greu de crezut că Hristos era mai prejos decât îngerii începând de la nașterea Lui. În ordinea creației omul nu este mai prejos de îngeri (vezi mai sus). Și chiar dacă s-ar presupune că începând de la căderea în păcat omul căzut este mai prejos decât îngerii, totuși aceasta nicidecum nu este valabil pentru Hristosul fără păcat. Dimpotrivă, când Creatorul intră în propria Lui creație ca Om, în mod necesar rangul Lui este Cel întâi născut din întreaga creație (Coloseni 1.15). Aceasta [creația] cuprinde atât pe oameni cât și pe îngeri. Abia după ce El a mers în moarte a devenit cu puțin (sau și: pentru puțin timp, și anume pentru trei zile) mai prejos decât îngerii, căci îngerii nu pot muri. Hristos S-a smerit nu numai în întruparea Lui ca Om, ci El S-a smerit și mai profund, sub îngeri, prin aceea că El era ascultător până în moarte pe cruce (Filipeni 2.7,8).

Dar și legătura cu partea de propoziție care urmează oferă un sens bun: Hristos a fost înălțat pe baza suferințelor morții Sale. El trebuia să sufere, pentru ca să poată fi glorificat ca Fiu al Omului (Luca 24.26; Romani 8.17; Ioan 12.23,24).

Suferința morții: Aceasta nu este suferința care premerge moartea, ci este suferința morții însăși. Sau probabil exprimat mai bine, este îndurarea morții, suferirea morții. Prin suferința [chinul] morții Hristos Și-a dobândit un drept la glorie și onoare. Ca Dumnezeu-Creator El a posedat gloria și onoarea deja de la început. Dar acum prin moarte Și-a dobândit ca Om un drept asupra creației, așa că El, nu pe baza puterii Sale de Creator, ci pe baza morții Sale ca Om, posedă glorie peste întreaga creație, pentru ca în curând El să domnească peste toate ca Fiu al Omului.

Încununat cu glorie și onoare: „Cununa” este aici cununa biruinței, pe care El a obținut-o prin moarte și prin înviere; această cunună împodobește Capul sfânt, care aici pe pământ a purtat cununa de spini. Această Persoană o vedem acum: odinioară în moarte, acum glorificată. Aici nu este vorba despre ceea ce El va fi în curând în lumea viitoare; accentul nu se pune aici nici pe tronul lui Dumnezeu, unde El șade acum la dreapta lui Dumnezeu, ci aici este vorba de El Însuși, de gloria Lui ca Fiu al Omului. Aceasta este taina în epistola către Evrei, în care totul stă încă în contradicție cu planurile lui Dumnezeu, unde credincioșii sunt încă prizonieri; aici credința vede la Dumnezeu un Om mai presus de lumea aceasta, un Om a cărui glorie descinde nu numai din ceea ce este El în Sine Însuși, ci și din lucrarea minunată, pe care El a făcut-o prin moartea și prin învierea Sa. Este minunat să se vadă cine este El ca Fiu al lui Dumnezeu (Evrei 1); însă aici este vorba de gloria Lui ca Fiul Omului. Dumnezeu a privit la El (Evrei 2.6): buna plăcere a lui Dumnezeu era desăvârșită cu privire la acest Om atunci când El era pe pământ: la botezul Lui și la glorificarea Lui pe munte și la învierea Lui (Matei 3.7; 17.5; Ioan 12.28; 13.31,32). În tot ce Omul acesta a făcut pe pământ a devenit vizibil că El (ca singurul Om de pe pământ din toate timpurile) merita să fie încununat cu glorie și onoare. El a făcut lucrarea pe care Tatăl I-a dat-o s-o facă – El a putut spune pe cruce, la pragul morții: „S-a sfârșit!” – de aceea Tatăl L-a glorificat la Sine Însuși cu gloria pe care Fiul o avea la Tatăl înainte de a fi lumea, pentru ca acum s-o posede ca Om, ca să poată face parte de ea oamenilor (Ioan 17.4,5,22,23). Dumnezeu L-a încununat cu glorie. Da, noi vedem acum gloria

lui Dumnezeu pe fața lui Hristos (2 Corinteni 4.6). Cine își menține privirea îndreptată permanent spre această față va trece cu succes toate greutățile prezentate aici în epistola către Evrei. „Astfel încât ... El să guste moartea pentru tot”: „Astfel încât” trebuie legat cu „încununat”. Desigur nu în sensul că El a gustat moartea abia după ce El a fost încununat (căci El a mers mai întâi în moarte și din pricina suferinței morții a fost încununat: versetul 9b), ci accentul se pune aici pe „pentru toate” (sau: „pentru fiecare”). S-ar putea traduce și: „va fi gustat”. Intenția este să se arate cele două urmări ale morții Sale:

- pentru Sine Însuși: din pricina morții Sale El a fost încununat cu glorie și onoare;
- pentru tot ce a fost creat: El a gustat moartea nu numai pentru Sine Însuși, ci și pentru ca prin aceasta urmările minunate ale morții Sale să se extindă la fiecare creatură.

Aceasta din urmă ar putea fi numită și o urmare a gloriei Sale. El a fost încununat pentru ca urmările morții Sale să poată sta la dispoziția fiecărei creaturi. Deci ambele erau necesare:

- El a murit, pentru ca păcatul să poată fi cândva desființat din lumea aceasta (Evrei 9.26; Ioan 1.29);
- El a fost înălțat, pentru ca El să poată domni cândva peste lumea locuită care va veni, și prin aceasta să poată alunga pe ultimul vrăjmaș: moartea (1 Corinteni 15.25,26).

El a gustat realmente moartea; moartea a fost nu numai pentru trupul Lui omenesc, ci și pentru întreaga lui Persoană. Hristos este și era Om desăvârșit; El a gustat moartea păcătoșului în sensul cel mai profund și a avut parte de grozăvia ei. El nu a făcut aceasta pentru Sine Însuși, căci El nu era păcătos (compară cu Evrei 4.15). El a făcut aceasta pentru „tot” sau pentru „fiecare”.

Pentru tot: pentru tot ce a fost creat: ceea ce El ca Dumnezeu a creat prin cuvântul gurii Lui, El a trebuit să-l răscumpere pe baza morții Sale; toate lucrurile devin împăcate cu Dumnezeu prin El, atât lucrurile de pe pământ cât și lucrurile din ceruri (Coloseni 1.20);

Pentru fiecare: urmările morții lui Hristos se extind până la fiecare om (2 Corinteni 5.14). Aceasta nu înseamnă că toți oamenii vor fi efectiv mântuiți – căci mulți exclud urmările minunate ale morții Sale – sau că El a purtat păcatele tuturor oamenilor – El le-a purtat numai pe ale acelor care cred în El -, ci înseamnă că pe baza morții Sale Evanghelia poate fi predicată tuturor oamenilor, fără nici o deosebire, și toți au voie s-o primească (Romani 3.22-24; 5.18; 1 Timotei 2.3-6; Tit 2.11; 2 Petru 3.9).

Prin harul lui Dumnezeu: era harul lui Dumnezeu, că Hristos a mers în moarte – nu cu privire la Hristos (cum poate fi har să lași pe cineva să guste moartea păcătoșului?!), ci cu privire la ceea ce a fost creat, pentru care Hristos a gustat moartea. Noi suntem legitim „prin păcatele noastre” (Efeseni 2.1) într-o stare de moarte spirituală. Prin harul lui Dumnezeu (față de noi) El a mers în moarte. În creație vedem puterea veșnică a lui Dumnezeu și Dumnezeirea Lui (Romani 1.20), dar nu vedem harul Său. Acesta a fost revelat pe deplin abia în moartea lui Hristos. Este harul lui Dumnezeu, că El L-a lăsat pe Hristos să meargă în moarte.

A 2.2 Isus în mijlocul fraților (Evrei 2.10-18)

10. Pentru că I se cuvenea Aceluia pentru care sunt toate și prin care sunt toate, aducând pe mulți fii la glorie, să desăvârșească¹ prin suferințe² pe Căpetenia mântuirii lor. **11.** Pentru că și Cel care sfințește și cei sfințiți, toți sunt dintr-Unul; pentru aceasta, Lui nu I este rușine să-i numească frați, **12.** spunând: „Voi vesti Numele Tău fraților Mei^a, Te voi lăuda în mijlocul adunării“. ^b **13.** Și din nou: „Eu Mă voi încrede în El“. ^c Și din nou: „Iată, Eu și copiii pe care Mi i-a dat Dumnezeu“. ^d **14.** Deci, deoarece copiii sunt părtași³ sângelui și cărnii, și El, în același fel⁴, a luat parte³ la ele, ca prin moarte să-l desființeze pe cel care are puterea morții, adică pe diavolul^e, **15.** și să-i elibereze pe toți aceia care, prin frica de moarte, erau supuși robiei toată viața lor. **16.** Pentru că, în adevăr, nu de îngeri Se îngrijește El, ci de sămânța lui Avraam Se îngrijește^{5f}. **17.** De aceea, trebuia în toate să fie făcut asemenea fraților Săi^g, ca să fie un mare preot milos și credincios în cele privitoare la Dumnezeu, spre a face ispășire^h pentru păcatele poporului; **18.** pentru că, în ceea ce El Însuși a suferit, fiind ispitit, poate să-i ajuteⁱ pe cei ispitiți.

Observații

^{1.} „să desăvârșească” înseamnă în ebraică „să ducă cariera la țel” și/sau „să aducă la ceva desăvârșit, într-o poziție care face capabil pentru o anumită funcție”.

^{2.} întotdeauna la plural, cu excepția versetului 9.

^{3.} „să fi părtaș” înseamnă: să trăiești în această stare prin natura proprie (compară cuvintele derivate din acesta „părtaș” și „părtășie”). „A lua parte” înseamnă mai mult să iei parte, sau să primești, la o chestiune din exterior spre interior („a savura” în Evrei 5.13; „a deveni părtaș” în 1 Corinteni 9.10; compară cuvântul derivat „tovarăș” în Evrei 1.9; 3.1,14. Acolo se folosește același cuvânt ca și pentru „a devenit părtaș” în Evrei 6.4).

^{4.} adică „în mod asemănător (nu identic)”, același cuvânt ca și „aproape” în Filipeni 2.27.

^{5.} în rest tradus prin „a apuca” (de exemplu Matei 14.31; 1 Timotei 6.12,19) sau „a lua” (de exemplu în Luca 9.47); aici în sensul de „a apuca cu tărie”.

^{a.} Matei 25.40; Marcu 3.35; Ioan 20.17

^{b.} Psalmul 22.22

^{c.} Isaia 8.17 LXX; 2 Samuel 22.3 LXX; Isaia 12.2

^{d.} Isaia 8.18

^{e.} Ioan 12.3,1; 1 Ioan 3.8; Apocalipsa 12.10; 20.10

^{f.} Isaia 41.8,9

^{g.} Evrei 2.4; Filipeni 2.7

^{h.} 1 Ioan 2.2; 4.10

^{i.} Evrei 4.15

Comentariu

Pasajul anterior ne-a arătat pe Hristos ca Fiul Omului, care pe baza morții Sale ocupă primul loc în lumea locuită care va veni. Pasajul acesta ne arată pe Hristos ca Fiul Omului care pe baza morții Sale ocupă locul întâi în mijlocul fraților Lui, a fiilor lui Dumnezeu.

Hristos este aici:

- „Fiul Omului”, adevăratul Om, domnitorul peste lumea locuită care va veni (versetul 6),
- „Isus”, acesta este Numele Lui ca Om în smerirea Lui pe pământul acesta, Același cu Acela care acum este încununat cu glorie și onoare (versetul 9), „Inițiatorul”, acesta este cel care începe primul alergarea și o termină, prin suferințe și moarte spre glorie. În privința aceasta El merge înaintea altora, până când și ei au ajuns la ținta finală (versetul 10, Evrei 12.2), „Acela, care sfințește”, Acesta este Cel care a ajuns deja la țintă și acum ne pune pe noi deoparte pentru Sine și ne consacră ca să fim tovarășii Lui și să-L urmăm (versetul 11).
- „Un mare preot milos și credincios”, acesta este Cel care a făcut pe pământ lucrarea de împăcare pentru poporul Său și care acum intervine la Dumnezeu pentru acest popor, pentru ca și ei trecând prin toate încercările să ajungă la glorie (versetele 17,18).

Hristos este aici Cel întâi-născut între mulți frați (Romani 8.29), care sunt descriși aici astfel:

- „mulți fii”, adică fii ai lui Dumnezeu (versetele 11,12), care sunt pe drumul spre glorie, la care Hristos (versetul 9) a ajuns deja (versetul 10),
- „cei [care vor fi] sfințiți”, adică puși deoparte, închinați lui Hristos și lui Dumnezeu, așa cum Hristos era închinat lui Dumnezeu (versetul 11), „frați”. Deoarece ei sunt fii ai lui Dumnezeu, ei sunt frați ai Fiului lui Dumnezeu (versetele 11,12,17),
- „Adunarea”: toți fiii/frații/copiii împreună (versetul 12),
- „copiii”, adică copiii lui Dumnezeu: născuți din Dumnezeu și dați lui Hristos (versetele 13,14),
- „sămânța lui Avraam”. Destinatarii iudei ai epistolei sunt copii ai lui Avraam nu numai prin naștere, ci și prin credință. Prin aceasta din urmă ei sunt legați cu credincioșii dintre națiuni (versetul 16; compară cu Romani 4.11,12; Galateni 3.7,29),
- „poporul” lui Dumnezeu: în sensul adevărat al cuvântului acesta este vechiul Israel, în afară de aceasta cititorii credincioși iudei și în continuare poporul lui Dumnezeu actual: Adunarea (versetul 17).

Hristos ocupă locul dintâi între credincioși pe baza morții Sale. Așa cum El a gustat moartea pentru toate cele create, la fel a făcut și pentru credincioși:

- prin suferințe a terminat alergarea și a ajuns la poziția actuală în glorie (ca să facă „desăvârșit”), pentru ca și ai Lui să obțină mântuirea (versetul 10),
- prin moarte a nimicit pe diavolul și ne-a eliberat de frica care ne ținea robi (versetul 14,15),
- El a îndurat moartea ispășitoare, ca să facă ispășire pentru păcatele alor Săi (versetul 17).

De fapt în pasajul acesta găsim descrisă toată biografia omului Isus Hristos:

- Noi eram oameni din sânge și carne, și de aceea El a luat parte la ele (versetele 14,17a), El a fost pe pământ în unele ispite (să ne gândim numai la ispitirea din pustiu) (versetul 18),

- ca Om pe pământ El Și-a pus toată încrederea în Dumnezeu (versetul 13a),
- El a îndurat aici moartea pentru toate lucrurile și pentru toți cei care cred (versetele 9,10,14,17),
- El este acum încununat cu glorie și onoare (versetele 8,9) și în felul acesta a fost făcut „desăvârșit” (versetul 10),

El este acum:

- Căpetenia mântuirii noastre (versetul 10),
- Cel care ne sfințește (versetul 11),
- Cel care ne face cunoscut Numele Tatălui și
- Intonează adorarea în Adunare (versetul 12),
- Cel care ne eliberează de frica de moarte (veșnică) (versetul 15),
- Cel care ne primește (de fapt: ne apucă, ca să ne salveze; vezi adnotarea) (versetul 16),
- Marele nostru Preot, care ne poate ajuta, când suntem ispitiți (versetul 18).

El este Fiul Omului care în veacul viitor va domni peste lumea locuită care va veni (versetul 5).

Vrem acum să ne ocupăm mai detaliat cu derularea expunerii scriitorului:

- Dumnezeu a vrut să pună pe Fiul Său ca Fiu al Omului peste lumea locuită care va veni (versetul 5),

- dar El a vrut și să ducă „mulți fii” la glorie, și anume să-i conducă la mântuire, așa se cuvenea dreptății și sfințeniei Sale:

- nu numai să facă pe Hristos țel final al nostru
- prin moartea lui Hristos nu numai să facă gloria accesibilă pentru noi,
- ci Hristos Însuși (prin suferințele Lui) să-L facă apt să ne ducă în siguranță la țelul minunat. Hristos este preocupat acum permanent cu aceasta.

Hristos a trecut prin toate ispitele (versetul 18) și a ajuns deja în glorie (versetul 9):

- El a fost glorificat pe baza suferințelor morții Sale (versetul 9),
- dar aceste suferințe ale morții L-au făcut de asemenea pe deplin apt ca să poată simți împreună cu noi, și să ne poarte în toate ispitele și să ne ducă la glorie (versetul 10). Pentru aceasta El ne sfințește (versetul 11).

Deci noi suntem în aceeași poziție în care era El pe pământ (în suferințe și ispite) și vom primi aceeași poziție în care se află El acum (gloria): noi avem aceeași origine, suntem din același neam (versetul 11); de aceea El nu Se rușinează să ne numească frați și copii, căci El era Om ca și noi, El a trăit pe pământ și S-a încrezut în Dumnezeu ca noi.

Cum a devenit El Om? Prin aceea că a luat sânge și carne, așa cum suntem noi de la natură părtași la acestea (versetul 14); El a devenit asemenea fraților Săi în toate (versetul 17a).

Pentru ce a devenit El Om? Pentru ca să poată lua asupra Lui starea noastră lipsită de speranță, căci numai un om poate răspunde pentru un om.

Diavolul (care avea putere asupra morții) ne ținea pe noi (păcătoșii) captivi în sclavia morții (versetul 15), sămânța lui Avraam era amenințată prin păcatele ei să piară (versetele 16,17).

Ambele probleme puteau fi rezolvate numai prin moarte, dar pentru aceasta Hristos trebuia să poată muri și de aceea mai întâi trebuia să devină Om:

Prin moartea (și învierea) Sa a biruit moartea și de aceea și pe diavolul și în felul acesta ne-a salvat (versetele 14,15), prin moartea Sa a ispășit păcatele poporului lui Dumnezeu ca Mare Preot milos și credincios, care S-a jertfit pe Sine Însuși (versetul 17).

Deoarece în afară de aceasta înainte de moartea Sa El a trăit pe pământ o viață ca Om, El cunoaște suferințele și ispitele acestei vieți și de aceea ca Mare Preot, care mijlocește la Dumnezeu pentru noi, ne poate veni în ajutor în acestea (versetul 18). El este capabil să ne treacă în chip desăvârșit prin toate greutățile și să ne ducă la glorie (versetul 10).

Să mai atragem atenția, că aici sunt abordate teme diferite, care mai târziu vor fi tratate detaliat:

- versetul 10 (Inițiatorul): vezi Evrei 10.32-12.3;
- versetul 10 (să desăvârșească prin suferințe): vezi versetul 18; Evrei 4.14-5.10; 7.1-28;
- versetul 11 (sfînțirea): vezi Evrei 9.13; 10.10,14,28; 12.14; 13.12;
- versetele 14,17 (moartea Sa ispășitoare): vezi Evrei 7.25-10.10,18.

Versetul 10: *căci*: acum urmează un motiv nou pentru care Hristos a gustat moartea (versetul 9): nu numai pentru toate lucrurile, ci și pentru toți credincioșii. Diferența între împăcarea tuturor lucrurilor create pe de o parte și a credincioșilor, pe de altă parte, o găsim și în Coloseni 1.19-22.

Se cuvenea [Lui]: și anume lui Dumnezeu (nu lui Hristos, căci despre Acesta vorbește versetul 10b: Inițiatorul). „A se cuveni” (sau „a fi potrivit pentru ceva sau cineva”) înseamnă a fi în concordanță cu caracterul unei persoane sau al unui lucru. Dumnezeu nu putea oricum să glorifice pe Hristos ca Om și să-L facă Căpetenia oamenilor; aceasta nu ar fi corespuns sfînțeniei și dreptății Sale, deoarece oamenii zăceau în păcat. Și chiar după ce ei au venit la credință, ei au de trecut prin multe ispite, așa că sfînțenia lui Dumnezeu cere un Conducător care El Însuși a fost încercat, maturizat, făcut apt trecând prin tot felul de forme de suferințe (cuvântul este folosit aici la plural). Cuvântul „a se cuveni” se folosește și în Evrei 7.26. Însă diferența față de versetul actual este remarcabilă:

- se cuvenea lui Dumnezeu, să desăvârșească prin suferințe pe Căpetenia fiilor care suferă (versetul 10).
- ni se cuvenea [nouă], fii de preoți deosebit de privilegiați, care au voie să se apropie de Dumnezeu, un Mare Preot sus înălțat (Evrei 7.25-28).

De fapt în versetul nostru se face aluzie la funcția de mare preot a lui Hristos (compară cu versetul 18); versetul înseamnă propriu-zis: pentru fiii suferinzi, care sunt într-un pustiul arid

pe drumul spre glorie, se cuvine un Mare Preot suferind; pentru fiii de preoți sfințiți, care în pustiu au voie să intre în Locul Preasfânt se cuvine un Mare Preot sfânt, glorificat.

Pentru care ... și prin care sunt toate lucrurile: Dumnezeu este văzut aici ca Începutul a unei ordini cu totul noi, în care Fiul Omului constituie centrul. Acesta este înconjurat de mulți fii. Prin această intercalare se face aluzie la faptul că Dumnezeu este Cel care a întocmit toate planurile (Cel care L-a hotărât din vechime pe Hristos să fie Moștenitorul tuturor lucrurilor și care voia să ducă pe mulți fii la glorie). Toate lucrurile sunt pentru [de dragul lui] Dumnezeu: ele sunt spre buna Sa plăcere și spre glorificarea Sa. De asemenea toate lucrurile sunt prin Dumnezeu: ele au fost inventate de El în sfatul Său, El le-a vrut și au fost realizate de El prin Hristos (compară cu Romani 11.36; 1 Corinteni 8.6; Coloseni 1.16,17).

Mulți fii: Cine sunt acești „fii”? Singura dată când cuvântul „fiu” se întâlnește în capitolul acesta este în versetul 6 („fiu de om” sau „fiul omului”). S-ar putea presupune (de asemenea și din al doilea context), că „fii” înseamnă aici simplu „fii de om”, adică oameni obișnuiți. Însă din mai multe motive mie mi se pare că nu este corect: în primul rând, Dumnezeu conduce fii la glorie; în al doilea rând, „fiii” sunt totodată „frații” lui Hristos, „Adunarea” sau „copiii”; în al treilea rând, credincioșii niciodată nu sunt numiți în Noul Testament fii ai omului, în timp ce denumirea „fiii lui Dumnezeu” se întâlnește mai des. În afară de aceasta, versetele 11-13 pun accentul pe felul în care credincioșii au parte de poziția lui Hristos și că ei au aceeași origine ca și El: suferințele Lui sunt și suferințele lor, gloria Lui este gloria lor. El ocupă locul dintâi în mijlocul alor Săi. Însă El este nu numai „Fiul Omului”, ci (așa cum spune capitolul 1) „Fiul lui Dumnezeu”. Și tocmai aceasta face clar Evrei 3: noi suntem „casa” lui Hristos în însușirea Lui ca Fiu, o casă preotească (Evrei 3.6). Funcția de preot a lui Hristos este categoric legată cu faptul că El este Fiul lui Dumnezeu (Evrei 5.5,6; 7.28). Astfel și noi suntem preoți, deoarece noi suntem fii ai lui Dumnezeu. Noi aparținem casei preotești a Fiului lui Dumnezeu. De aceea eu cred că în versetul nostru de aici este vorba de și de fiii lui Dumnezeu. Sper ca versetele care urmează să arate mai clar aceasta.

Sub vechiul legământ vedem aceeași relație între filiație și preoție. Dumnezeu spune despre Israel, că el ar fi „fiul întâi născut”, pe care El l-a chemat ca să-I „slujească” (Exodul 4.22,23): „Voi sunteți fii (nu copii) ai Domnului Dumnezeului vostru ... ești un popor sfânt pentru Domnul Dumnezeul tău ... un popor care aparții Lui” (Deuteronomul 14.1). Și în cuvinte asemănătoare Dumnezeu spune despre ei: „Veți fi ai Mei dintre toate popoarele ... Îmi veți fi o împărăție de preoți și o națiune sfântă” (Exodul 19.5,6). Primii preoți ai lui Israel erau fiii, tinerii (Exodul 19.22; 24.5); primii, care au fost închinați, care au fost puși deoparte pentru Dumnezeu, erau fiii întâi-născuți (Exodul 13.1-16; 22.29b). Mai târziu aceștia au fost înlocuiți de leviți, dintre care Dumnezeu Și-a ales apoi preoții (Numeri 8.5-22; Deuteronomul 33.8-11). La fel este și în epistola către Evrei: fiii în Evrei 2.10 sunt membrii ai casei preotești a Fiului lui Dumnezeu (Evrei 3.6; 10.21), care se apropie în Locul Preasfânt (Evrei 7.25; 10.22) ca să aducă închinare (Evrei 13.15). Misiunea preotului nou-testamental este să aducă jertfe de laudă și adorare (compară cu 1 Petru 2.5). Adorarea este atitudinea specifică fiilor lui Dumnezeu. Nu copiii, ci fiii spun „Ava, Tată!” (Romani 8.15; Galateni 4.6; Marcu 14.36). „Filiațiunea” (vezi versetul 13) vorbește despre faptul că noi am fost născuți din Dumnezeu

(Ioan 1.13). Ca și copii noi prezentăm trăsăturile de caracter ale lui Dumnezeu (Efeseni 5.1,2; Filipeni 2.15) și savurăm dragostea și purtarea de grijă a Tatălui (1 Ioan 3.10). „Filiația” nu vorbește despre naștere, ci despre poziția pe care Dumnezeu ne-a dăruit-o cu Hristos (vezi Evrei 2.10 și Romani 8.29). Ea este întemeiată pe Tatăl. Ea nu este în primul rând o mărturie în lumea aceasta. Fiii sunt spre buna-plăcere a lui Dumnezeu (El Își găsește bucuria în fiii Săi: Luca 3.22; Efeseni 1.5); filiația nu stă în primul rând în legătură cu dragostea lui Dumnezeu pentru noi, ci cu dragostea noastră pentru El, care se manifestă în laudă și adorare: „Ava, Tată!”

A adus la glorie: aici trebuie să anticipăm ceea ce abia mai târziu vine la rând în epistola către Evrei. Am văzut deja că este caracteristic epistolei către Evrei să prezinte dinainte și foarte pe scurt teme și mai târziu să le trateze detaliat; aceasta face ca la prima menționare a unei teme trebuie să se anticipeze tratarea propriu-zisă a temei. Astfel tocmai versetul acesta este un verset esențial, care are cea mai mare importanță pentru înțelegerea în continuare a epistolei către Evrei. Credincioșii sunt comparați în epistola către Evrei cu poporul Israel în timpul călătoriei lui prin pustiu (Evrei 3 și 4), și pe drumul spre „salvare”, spre „glorie” (aceasta este amintită aici), în „odihna de sabbat”, spre „patria cerească” și în „cetatea viitoare”. Spus pe scurt, cu aceste expresii este descrisă latura cerească a gloriei Împărăției păcii. În privința aceasta sunt de amintit două aspecte importante:

Epistola către Evrei îndreaptă permanent ochii noștri spre țelul călătoriei noastre; odată se vor termina toate ispitele pustiului, de care și Hristos a avut parte; cu ochii credinței Îl vedem deja așteptându-ne la sfârșitul drumului (compară cu Evrei 10.13). Îl vedem încununat cu glorie și onoare; dar chiar și pe drum avem deja privilegii deosebite: noi suntem o casă preoțească, care are voie să intre cu jertfe de laudă și de adorare în Sfânta Sfintelor, în „adevăratul cort” (Evrei 8.2); aceasta am avut-o mai înainte legată cu filiația.

Primul aspect este tratat mai mult în prima parte a epistolei către Evrei (capitolele 1-7), aspectul al doilea este tratat mai mult în partea a doua a epistolei (capitolele 8-13). Ambele aspecte au a face cu filiația noastră. Ca fiii, noi suntem pe drum spre glorie (versetul nostru) și ca fii avem voie să intrăm în Sfânta Sfintelor. Ambele aspecte au a face și cu funcția de Mare Preot a lui Hristos. El este Mare Preot cu privire la „călătoria prin pustie” a noastră, cu slăbiciunile și ispitele drumului nostru pământesc (versetele 10b, 18; Evrei 4.14-16); dar El este Mare Preot și pentru a fi „Slujitor al Locului Preasfânt” (Evrei 8.2), pentru ca noi „prin El” (Evrei 13.15) să putem aduce lui Dumnezeu jertfele noastre. În versetul nostru se face aluzie la funcția de Mare Preot a lui Hristos, însă numai cu privire la primul aspect: noi suntem în călătorie spre glorie și în această călătorie trecem prin multe pericole.

Inițiatorul mântuirii lor: „Inițiator” este un cuvânt care se întâlnește și în Evrei 12.2 și în Faptele apostolilor 5.31. El este Conducătorul, care merge înaintea altora. Cu toate că deseori se afirmă altfel (Bauer, Gyllenberg, Großheide), ultimul înțeles oferă și aici un sens bun, dacă ne gândim că „mântuirea” este privită aici ca fiind în viitor și corespunde cu „gloria” (vezi comentariul la Evrei 1.14; 2.3). Hristos Însuși a făcut un început cu alergarea creștinilor pe pământ. În această alergare El a mers înaintea noastră și a ajuns deja la țel. El este deja în

glorie. Însă noi suntem încă în pustiu, pe drumul spre glorie. Noi ne aflăm aici în aceleași slăbiciuni, aceleași ispite și aceleași suferințe prin care și El a trebuit să treacă.

Să desăvârșească prin suferințe: Dumnezeu duce mulți fii la glorie pe drumul diferitelor forme de suferințe; dar cât de impresionant este să știi că și Căpetenia, care a mers înainte, a avut parte de toate aceste suferințe. El le cunoaște deplin. El poate să ne înțeleagă și ne poate trece în siguranță prin ele. El este o Căpetenie desăvârșită. Ca Dumnezeu El este desigur din veșnicie desăvârșit, dar nu despre aceasta este vorba aici. Aici este vorba de experiențele de care El a avut parte aici pe pământ ca Om, care L-au făcut capabil să devină Marele nostru Preot milos (compară cu Evrei 4.15; 5.9 „făcut desăvârșit”). Aici nu este vorba de suferințele ispășitoare ale lui Hristos; în privința aceasta El este unic. Aici este vorba de faptul că El a avut parte și a cunoscut toate suferințele în care pot ajunge „mulți fii”. Drumul Lui spre glorie era un drum al suferințelor. La fel este și cu drumul nostru. Acesta a fost întotdeauna drumul poporului lui Dumnezeu: prin suferințe spre glorie. Drumul este foarte greu pentru credincioși; dar este o enormă mângâiere că pe acest drum al suferințelor nu este nici o porțiune de drum pe care Hristos să nu o fi parcurs. El a ajuns la capăt; El a devenit „desăvârșit”; El este în stare să ne ducă la această împlinire. El ne va face să ajungem la țel (gloria, mântuirea) în siguranță și în chip desăvârșit. Fără suferințe nu merge, deoarece „lumea locuită actuală” este în toate privințele în contradicție cu Dumnezeu și cu Hristos. Aici este necesară crucea, împotrivirea față de păcat, lupta împotriva păcatului – dacă este necesar, ca la Hristos, până la sânge (Evrei 12.2-4). Însă suferințele sunt nu numai inevitabile, ci ele sunt necesare și pentru educarea și formarea credincioșilor. Vom vedea aceasta mai târziu.

Rezumat: „vedem pe Isus ...”:

- în glorificarea Lui actuală, ca Acela spre care se îndreaptă adorarea noastră preoțească;
- ca și Căpetenie, care ne conduce prin toate suferințele spre gloria pe care El o posedă deja acum.

Versetul 11a: Ne-am referit mereu la cele două aspecte principale ale epistolei către Evrei: călătoria noastră prin pustiu spre țel și intrarea noastră în Locul Preasfânt. În germen găsim deja aceste două aspecte aici în versetele 10 și 11. Hristos este Căpetenia pe drumul spre glorie (mântuirea) (versetul 10) și El este Acela care ne sfințește (pune deoparte, ne consacra) (versetul 11). Să se observe că aici numai germenele se poate vedea; așa cum versetul 10 nu vorbește încă despre suferințele noastre, ci numai le anticipează, la fel și versetul nostru nu spune încă pentru ce suntem noi sfințiți. Dar în lumina întregii epistole către Evrei trebuie să spunem deja ceva în privința aceasta: „a sfinți” înseamnă „a despărți de” sau „a despărți pentru”, „a consacra”, „a pune deoparte pentru”. Este una din misiunile lui Hristos ca Mare Preot, să ne sfințească. Nu mă refer aici la sfințirea principială, care a avut loc o dată pentru totdeauna atunci când am venit la credință. Aceasta o găsim în Evrei 10.10,29; 13.12. Aceasta este o chestiune unică, care are a face cu poziția noastră nouă în Hristos înaintea lui Dumnezeu. Și această latură a sfințirii este inclusă în versetul nostru. Însă aici este mai mult. Căci se spune: „... toți sunt dintr-Unul.” Prin aceasta se spune anticipat că este vorba de credincioși. Nu este Hristos și oamenii naturali „dintr-Unul”, ci Hristos și credincioșii (vezi mai jos). Despre credincioși se spune că ei vor fi sfințiți. Aceasta este în primul rând la modul

cel mai general: despărțirea practică, curățirea, consacrarea, atât lăuntric cât și în exterior; dar apoi și în mod special, consacrarea pentru slujirea în Locul Preasfânt. Numai un popor sfânt (compară cu Evrei 13.12) poate fi un popor de preoți și de fii (Exodul 19.6; Deuteronomul 14.11). „Pentru că, printr-o singură jertfă i-a desăvârșit pentru totdeauna pe cei sfințiți ... Având deci, fraților, îndrăzneală să intrăm în Sfânta sfintelor prin sângele lui Isus (prin care am fost sfințiți: Evrei 10.29; 13.12), ... să ne apropiem” (Evrei 10.14,19,22).

Dintr-Unul: Expresia aceasta nu este ușor de explicat. Aici nu se spune că ei „sunt toți una”, căci aici nu este vorba de trupul lui Hristos, care a fost făcut una cu Capul din cer. „Unul” se poate referi la o persoană sau la un lucru. Unii (Beza, Hoffman, și alții) sunt de părere că cuvântul se referă la Adam; dar aceasta este originea naturală a omului. Însă aici este vorba de Hristos și de aceia care sunt sfințiți; care sunt legați unii cu alții, prin aceea că au rezultat dintr-un început nou. De aceea eu nu mă gândesc aici nici la Avraam. Aceasta este presupus de unii (între alții Großheide, Weiss) cu referire la versetul 16. Aici nu este vorba de făgăduințele date lui Avraam, ci este vorba de făgăduințe mai bune (Evrei 8.6). Aici este vorba de o bază cu totul nouă, pe care a fost pus Hristosul glorificat și „mulți fii”. Eu nu vreau nici să citesc (ca de exemplu B. Dods): „dintr-un Tată”, ca și cum relația lui Hristos cu Tatăl ar putea fi pusă pe aceeași linie cu relația noastră cu Tatăl. Dar dacă aici ar fi vorba de Adam, atunci Hristos ar trebui să numească pe toți oamenii frați ai Lui; dacă ar fi Avraam, atunci ar trebui să numească pe toți izraeliții frați ai Lui; dacă ar fi Tatăl, atunci n-ar fi nici o problemă de a „Se rușina”, căci atunci ei ar fi frații Lui. Dar nu despre aceasta este vorba aici. Este vorba că Dumnezeu dă lui Hristos tovarăși, care descind dintr-unul și același plan al lui Dumnezeu, care au aceeași natură și aceeași poziție (compară cu Calvin).

Versetul 11b: Hristos și cei sfințiți au origine comună în planul lui Dumnezeu; atunci când Dumnezeu L-a destinat pe Fiul Omului ca Moștenitor al lumii locuite care va veni, da, ca Moștenitor al tuturor lucrurilor, El ne-a văzut deja ca împreună moștenitori alături de Fiul. În epistola către Efeseni aceasta se întemeiază pe faptul că noi suntem trupul lui Hristos (Efeseni 1.9-11,22,23). Însă epistola către Evrei nu merge așa de departe, cu toate că în versetul 12b se va vorbi despre Adunare (vezi în continuare). Noi suntem văzuți aici individual ca tovarăși ai lui Hristos. Cu siguranță aceasta nu este mai puțin minunat. Dumnezeu nu S-a rușinat să numească pe Hristosul lepădat „Omul, care este Tovarășul Meu” (Zaharia 13.7). Hristos nu Se rușinează să numească „frați” pe tovarășii Lui (compară cu Evrei 3.14). Fiii lui Dumnezeu, care sunt pe drum spre glorie (versetul 10) sunt frații lui Hristos. Deja atunci, când El era pe pământ, nu S-a rușinat de ei, ci a ales să fie public de partea lor (Psalmul 16.3). Aceasta se vede foarte clar la botezul lui Ioan. Acolo El S-a făcut una cu tovarășii Lui. Mai târziu Domnul a arătat clar că legătura carnală (firească) nu însemna nimic pentru El în contrast cu legătura cu aceia care făceau voia și cuvântul lui Dumnezeu: aceștia erau frații Lui (Matei 12.50; Marcu 3.35; Luca 8.21). Aceștia erau adevărata rămășiță a lui Israel, frații Împăratului (Matei 25.40).

<i>Sfânt</i>	
<i>Oameni</i>	<i>Sfinții (7x)</i>
Evrei 3.1 frați sfinți	Evrei 2.11 Cel care sfințește și cei sfințiți
Evrei 6.10 ați slujit sfinților	Evrei 9.13 sângele ... și cenușa ... sfințește
Evrei 13.24 Salutați-i ... pe toți sfinții	Evrei 10.10 sfințiți prin jertfirea ... lui Isus Hristos
	Evrei 10.14 ... pe cei sfințiți
<i>Locul Preasfânt</i>	Evrei 10.29 sângele ... sfințește
	Evrei 13.12 a sfințit poporul prin propriul Său sânge
Evrei 8.2 Slujitor al Locului Preasfânt	
Evrei 9.1 Sfântul locaș din lume	<i>Sfințenia</i>
Evrei 9.2 Sfânta	
Evrei 9.8 calea spre Locul Preasfânt	Evrei 12.10 devenim părtași la sfințenia Lui
Evrei 9.12 a intrat în Locul Preasfânt	
Evrei 9.24 a intrat în Locul Preasfânt	
Evrei 9.25 a intrat în Locul Preasfânt	<i>Sfințirea</i>
Evrei 10.19 intrarea în Locul Preasfânt	
Evrei 13.11 adus în Locul Preasfânt	Evrei 12.14 urmăriți ... sfințenia

Versetul 12a: Aceasta se clarifică cu un citat din Psalmul 22. Și aici se merită efortul de a păstra întreg Psalmul în atenție. Este Psalmul jertfei pentru păcat; el vorbește despre suferințele lui Hristos în părăsirea Lui de către Dumnezeu (versetele 1,2), în care El a trebuit să meargă din cauza sfințeniei lui Dumnezeu și din cauza păcatului (versetul 3). El era părăsit de Dumnezeu și de oameni. El merge în moarte pentru întreaga creație, pentru frații Lui, pentru fiii lui Dumnezeu, pentru poporul lui Dumnezeu (Evrei 2). În cele din urmă El este înălțat din moarte din pricina evlaviei Lui (Evrei 5.7). Dumnezeu I-a răspuns la aceasta prin aceea că L-a înviat dintre morți (Psalmul 22.21b; compară cu Psalmul 20.6; 21.2-5!). Planul lui Dumnezeu este împlinit în moartea și în învierea lui Hristos: bobul de grâu aduce mult rod (Ioan 12.24). După lucrarea înfăptuită Hristos vede acum un număr mare de urmași (Isaia 53.10). În moartea și învierea Lui „frații” pot fii făcuți una cu El. Este ca și cu o piatră aruncată în apă: în jurul lui Mesia murind singuratic odinioară se văd acum alte cercuri. Mai întâi este văzut Mesia ca centru al rămășiței iudaice („adunarea”; versetul 22). După aceea în „marea (nu într-unul singur) adunare” I se aduce lauda (versetul 25). Expresia aceasta arată dinainte spre Împărăția păcii, când atunci toate popoarele (versetul 27) vor fi introduse în binecuvântarea Împărăției Domnului, Domnitorul peste toate națiunile (versetul 28). În Evrei

2 însă nu suntem așa de departe. Împărăția păcii nu a început încă, marea adunare a lui Israel nu este încă salvată, națiunile ca atare stau încă departe. Însă Hristos are deja locul Lui în mijlocul „fraților”, rămășița iudaică, care în epoca actuală va fi introdusă în Adunarea creștină, primită (în acest caz nu este permisă aplicarea cuvântului „adunare” din versetul nostru la Adunarea creștină). Hristos face cunoscut acum Adunării Numele lui Dumnezeu într-un mod în care El niciodată nu-l va face în Împărăția păcii: în aplicarea nou-testamentală a Psalmului 22.22, Hristos este Fiul lui Dumnezeu, care face cunoscut credincioșilor Numele Tatălui. El le face cunoscut nu numai că Dumnezeu este „Tatăl” sau „Tatăl Său”(aceasta a făcut-o Domnul pe când era încă pe pământ), ci după învierea Sa și pe baza învierii Sale El descoperă credincioșilor pe Dumnezeu ca „Tată al lor” – de aceea ei sunt frații Lui. „Mergi la frații Mei și spune-le: «Mă sui la Tatăl Meu și Tatăl vostru, la Dumnezeul Meu și Dumnezeul vostru»” (Ioan 20.17). Hristos, viața veșnică, a trecut prin moarte, viața Lui a primit caracterul vieții de înviere, pe care El o insuflă ucenicilor Lui (Ioan 20.22). Credincioșii posedă pe Fiul ca viață a lor și de aceea ei „cunosc” pe Tatăl (Ioan 17.3) în sensul deplin al cuvântului, și anume ca Tată al lor. Domnul înviat ne-a făcut cunoscut Numele acesta.

Versetul 12b: Care este urmarea faptului că Hristos face cunoscut Numele Tatălui fraților Săi? Adorarea! „Frații mulți” învață de la El să se apropie de Dumnezeu și să spună „Ava, Tată!” El Însuși intonează cântarea de laudă în mijlocul Adunării. Însă reciproc aceasta nu înseamnă că orice cântare din Adunare este intonată de El. Credincioșii cântă cântări impresionante, care rămân cu mult în urma cântării pe care Fiul o cântă în mijlocul Adunării. Cântarea Lui este o cântare de laudă, de mulțumire și mare fericire, care răspunde la faptul că Dumnezeu L-a înviat și glorificat; cântarea Lui decurge din poziția Lui actuală la dreapta lui Dumnezeu, unde El este încununat cu glorie și onoare. Cântarea Lui este un răspuns de adorare la dragostea și planul minunat al lui Dumnezeu. Noi suntem principial uniți cu El în înviere, glorificare, dragoste și planul lui Dumnezeu; de aceea cântarea noastră de laudă ar trebui să fie la același „nivel” cu cântarea Lui de laudă. El trebuie să primească ocazia în mijlocul Adunării să intoneze la noi cântarea de laudă care se cuvine lui Dumnezeu. De aceea Fiul este preocupat să lucreze aceasta la noi, fii de preoți; pentru aceasta El este „Slujitorul Locului Preasfânt” (Evrei 8.2), pentru ca noi să aducem prin El permanent o jertfă de laudă (Evrei 13.15). „... o preoție sfântă, ca să aduceți jertfe spirituale bine primite lui Dumnezeu prin Isus Hristos” (1 Petru 2.5).

Versetul 13a: acum urmează două citate din Isaia 8. Primul pare ciudat, deoarece în primul rând el nu se găsește în felul acesta în Biblia noastră și în al doilea rând, deoarece contextul în Evrei 2 nu este clar. Și în acest caz o cercetare mai amănunțită în Isaia 8 poate arunca lumină pe cele două citate. Din cauza necredincioșiei lui Israel Dumnezeu va aduce pe asirieni (care în zilele lui Ahaz păreau să fie un aliat al lui Israel) ca bici peste popor. Toate conspirațiile lor vor eșua. Israel trebuia să se încreadă în Domnul [Iahve] și să se teamă de El (Isaia 8.5-13); atunci El va fi pentru ei un „Loc Preasfânt” (un loc de refugiu al serviciului lor divin). Cuvântul acesta a avut deja o oarecare împlinire atunci când Hristos ca Emanuel („Dumnezeu este cu noi”; Isaia 8.10) a venit pe pământ; El este Iahve, El voia să fie pentru poporul Său un „Loc Preasfânt”. În loc de aceasta, atunci când ei L-au lepădat, a devenit pentru ei o piatră de poticnire și o stâncă de cădere (Isaia 8.14; vezi Romani 9.33). Urmarea era că nu numai cele

zece seminții, ci și cele două seminții sunt până astăzi în împrăștiere. Ei se află în strâmtorări îngrozitoare (Isaia 8.14,15). Dar acum profeția își schimbă tonul. Mesia a fost văzut mai întâi ca fiind Iahve, Emanuel („Dumnezeu este cu noi”), dar acum El este prezentat ca Omul umil pe pământ. El este personificat în Profetul. Aceasta are loc deseori în profeție (compară cu Zaharia 11.4-14). Isaia însuși este acum o imagine a lui Mesia. El este înconjurat de ucenicii lui (Isaia 8.16). Ei leagă mărturia, aceasta înseamnă, ei o pecetluiesc. Numai celor credincioși le sunt dezvăluite gândurile lui Dumnezeu. Atunci când Israel a lepădat pe Dumnezeu și pe Mesia al Lui și era împrăștiat, Mesia zice: „Eu voi nădăjdui în Domnul, care Își ascunde fața de casa lui Iacov, și în El mă voi încrede (LXX: vreau să-mi pun încrederea în El). Iată, eu și copiii pe care mi i-a dat Domnul, suntem semne și minuni în Israel, de la Domnul oștirilor care locuiește pe muntele Sion” (Isaia 8.17,18). Pentru popor ca întreg este numai o atenționare: întoarceți-vă înapoi la Legea lui Dumnezeu, întoarceți-vă la El (Isaia 8.19-22); și așa va fi. Căci Același, care a fost născut aici pe pământ în umilință, va reveni în curând ca să salveze pe poporul Său și să exercite domnia Sa împărățească pe tronul lui David (Isaia 9.1-6). Deci în Isaia 8.17,18 vedem pe Hristos unit cu rămășița iudaică în timpul dintre lepădarea Lui, moartea Lui și revenirea Lui, gloria Lui. Deci această perioadă cuprinde epoca actuală. Profeția aceasta va avea importanță mare pentru rămășița iudaică în timpul necazului cel mare. Dar ea a fost aplicată și la cititorii iudaici ai epistolei către Evrei care au fost primiți în Adunarea creștină. Așa cum a fost odinioară pe pământ, la fel și astăzi Hristos în cer Își pune toată încrederea în Dumnezeu. Lui Dumnezeu nu-I scapă lucrurile din mână: cândva tot Israelul va fi mântuit și Hristos va fi pus peste „lumea locuită care va veni”. Și această încredere vrea Hristos s-o împărtășească cu ai Săi, cu „ucenicii” Săi, cu mulții fii ai lui Dumnezeu, care acum pe pământ trec prin respingeri și asupriri. Această încredere în Dumnezeu este una din dovezile cele mai categorice ale adevăratei naturi umane a lui Hristos. El a luat nu numai în exterior o înfățișare omenească (compară cu Evrei 2.14), ci El a fost realmente asemenea fraților Lui (Evrei 2.17) cu excepția păcatului (Evrei 4.15). El era în chip desăvârșit Om, așa de desăvârșit că El – Cel care era în chip desăvârșit Dumnezeu – ca Om Și-a pus încrederea în Dumnezeu. El S-a făcut total dependent de Dumnezeu. Compară cu Psalmul 16.1,2: acolo aceasta este adusă în legătura Lui directă cu rămășița (Psalmul 16.3). Hristos a fost aici pe pământ dependent în chip desăvârșit de Dumnezeu – să fie altfel cu „fiii mulți”? Noi suntem în călătorie, înconjurați de multe pericole și greutăți. Dar Hristos este (a) țelul glorificat la sfârșitul drumului și (b) modelul strălucitor pentru încrederea în Dumnezeu pe timpul călătoriei. Toată împotrivirea lui Israel nu a putut face să se clatine încrederea Lui în Dumnezeu (compară cu Isaia 49.4; 50.4-11: acolo se vorbește mai întâi de încrederea lui Hristos în Dumnezeu. După aceea aceasta este aplicată la rămășiță).

Versetul 13b: Hristos se află în patru feluri în mijlocul tovarășilor. Aici este descris aspectul al patrulea:

- 1) El este căpetenia unei societăți de „mulți fii”, care sunt pe drumul spre glorie (Evrei 2.10),
- 2) El este Cel care sfințește, care sfințește o societate de fii de preoți, de adoratori în Locul Preasfânt, pentru ca ei să aducă laudă și adorare lui Dumnezeu (Evrei 2.11,12),

3) El este Căpetenia unei societăți care cu încredere profundă în Dumnezeu așteaptă Împărăția lui Dumnezeu într-o lume care este în împotrivire totală față de Împărăția lui Dumnezeu (Evrei 2.13a; compară cu Isaia 8.17a; Evrei 10.13),

4) El este centrul unei societăți care este o mărturie reală a lui Dumnezeu în mijlocul unui popor necredincios al lui Dumnezeu: „... semne și minuni în Israel de la Domnul oștirilor [Iahve]” (Isaia 8.18).

Acest ultim punct este un aspect nou. Isaia 8 ne descrie cum va fi lepădat Hristos și Împărăția va fi amânată (vezi Isaia 9.1-7); dar Dumnezeu nu Se lasă fără mărturie în acest timp intermediar. Pentru aceasta El folosește oameni; El încredințează ucenicilor lui Hristos mărturia Sa (Isaia 8.16). Copiii trupești ai lui Isaia erau în Israel o mărturie convingătoare, chiar și numai prin numele lor: Șear-Iașub (Isaia 7.3: „o rămășiță se va reîntoarce”; compară cu Isaia 10.21) și Maher-Șalal-Haș-Baz (Isaia 8.3: „jaful vine repede, curând vine prada”; compară cu Isaia 8.1). La fel este și astăzi cu Hristos; chiar dacă noi nu suntem copiii Lui, ci frații Lui (Evrei 2.11,12,17). Noi suntem copii ai lui Dumnezeu și am fost dați de Dumnezeu lui Hristos (compară cu Ioan 17.2,6,8,11,12,24) ca o mărturie în lumea aceasta și înainte de toate în mijlocul poporului lui Dumnezeu. În timpul lui Isaia și al epistolei către Evrei mărturia era Israel, acum este creștinătatea.

Versetul 14: Am văzut pe Hristos în patru însușiri diferite în mijlocul credincioșilor. Creștinii credincioși au fost făcuți una cu Hristos în poziția Sa în glorie înaintea lui Dumnezeu. Aici avem aspectul invers: la întruparea Sa Hristos S-a făcut una cu oamenii în poziția lor de slăbiciune și moarte înaintea lui Dumnezeu. Să se observe: eu spun „poziție”, nu „stare”. În primul rând: Hristos a fost aici pe pământ Om adevărat cu excepția păcatului (Evrei 4.15; compară cu 2 Corinteni 5.21; 1 Petru 2.22; 1 Ioan 3.5). Dar există și o a doua diferență. Noi suntem prin natura noastră oameni, niciodată nu am fost altceva. De la naștere am fost oameni și vom rămâne veșnic așa. Aceasta este diferența între verbele din versetul nostru: inițial Hristos nu era Om, El a luat parte la poziția noastră omenească și anume într-un mod asemănător cum suntem noi oamenii. Nu în același fel, căci în acest caz ar fi inclusă și păcătoșenia noastră.

Copiii: această expresie se referă desigur direct la versetul 13. Este însă remarcabil că aici nu stă scris „oameni”, așa cum de fapt s-ar putea aștepta. De aceea aici nici nu este vorba de toți oamenii, căci nu toți oamenii vor fi mântuiți (din cauza necredinței lor), ci este vorba de „copii”. Dumnezeu i-a văzut dinainte în planul Său. Deoarece aceia care trebuiau să devină „copii” vor fi oameni din carne și sânge, și Hristos a trebuit să devină Om.

Sânge și carne: De altfel aici nu se spune că Hristos a devenit om (așa cum se spune de exemplu în Filipeni 2.7,8), ci că El a luat parte la sânge și carne. Aceasta într-adevăr înseamnă același lucru, dar trebuie să se țină seama de punerea accentului, mai întâi este numit sângele. Hristos a devenit Om , pentru ca să poată muri. După versetul acesta în epistola către Evrei se vorbește de șapte ori despre sângele Lui în context cu jertfirea de Sine a lui Hristos. Viața este în sânge. Oamenii sunt născuți cu sânge și carne ca să trăiască, Hristos a devenit părtaș sângelui și cărnii, ca să poată muri.

Sânge

De animale

Evrei 9.7,12,13,18-22,25; 10.4; 11.28; 13.11

Lui Hristos

Evrei 2.14 a luat parte la sânge și carne

Evrei 9.12 a intrat cu propriul Său sânge

Evrei 9.14 sângele lui Hristos va curăți

Evrei 10.19 intrare ... prin sângele lui Hristos

Evrei 10.29 sângele legământului

Evrei 12.24 sângele stropirii

Evrei 13.12 a sfințit poporul prin propriul Său sânge

Evrei 13.20 sângele legământului veșnic

Sânge de martir

Evrei 12.4 împotrivit până la sânge luptând împotriva păcatului

Să nimicească pe diavolul: Hristos a devenit Om, ca să poată muri pentru noi. Aici este amintit un alt motiv pentru care Hristos a venit în smerire pe pământ:

- Din pricina onoarei lui Dumnezeu (Evrei 2.10a),
- Ca să nimicească pe diavolul (Evrei 2.14),
- Ca să ispășească păcatele poporului (Evrei 2.17),
- Ca să poată fi Mare Preot (Evrei 2.18).

Prin căderea în păcat satan a dobândit un oarecare drept asupra omului. Hristos este Domnul vieții (Faptele apostolilor 3.15), diavolul este domnul morții. El are putere asupra morții. Aceasta înseamnă că prin moarte el exercită autoritate asupra păcătoșilor (vezi Evrei 2.15). Hristos „l-a nimicit” pe diavolul, așa cum prin lucrarea Sa de pe cruce El a nimicit moartea (2 Timotei 1.10). „A nimici” înseamnă „a decupla”, „a face ineficace sau fără putere”. Diavolul este încă foarte vioi și sprinten, dar cu privire la „copii” a devenit fără putere. Când îi atacă, el face aceasta nu în puterea sa, ci prin viclenie (Efeseni 6.11). Curând va veni momentul când simultan păcatul va fi desființat din cosmos (Evrei 9.26), moartea ca ultim vrăjmaș va fi definitiv și pentru totdeauna „nimicită” (1 Corinteni 15.26; Apocalipsa 20.14; 21.4) și diavolul va fi aruncat în iazul de foc (Apocalipsa 20.10). Fiul lui Dumnezeu a fost revelat pentru ca să nimicească lucrările diavolului (1 Ioan 3.8).

Versetul 15: Toți: Cercul acelorora, din pricina cărora Hristos a murit, devine tot mai restrâns: El a gustat moartea pentru toate cele create (Evrei 2.9), pentru toți credincioșii (Evrei 2.15) și pentru sămânța lui Avraam (Evrei 2.16). Odinioară credincioșii erau oameni ca toți ceilalți, oameni care toată viața lor erau supuși robiei. Sclavia nu este descrisă aici mai detaliat. Ea era

con condiționată „prin frica de moarte”. Deci noi ne putem gândi la sclavia „sub puterea lui satan” (Faptele apostolilor 26.18), sclavia păcatului spre moarte (Romani 6.16-23) sau „sclavia stricăciunii” (2 Petru 2.19). Prin păcat eram prin natură în sclavia morții. Însă Hristos a devenit Om pentru noi și de bună voie a luat asupra Sa moartea noastră și a nimicit moartea (2 Timotei 1.10), prin aceea că El a înviat din moarte prin propria Lui putere divină. El a intrat în închisoarea morții, a distrus zidurile și a ieșit ca Triumfător. Închisoarea a lăsat-o distrusă înapoia Sa.

Frica de moarte: sunt și mulți credincioși care au frică când se gândesc la moartea trupească. Cu toate că știu foarte bine că moartea este numai un rob care îi duce în glorie, moartea rămâne totuși un vrăjmaș. Această frică de moartea naturală o cunoaște efectiv fiecare om. Aceasta este dovedit prin faptul că fiecare om se împotrivesc instinctiv, atunci când ajunge în pericol de moarte. Instinctul de a fugi de moarte este deplin normal și nu are nimic a face cu versetul nostru. Aici este vorba de frica de moarte care este ușa spre nimicirea veșnică. În acest sens moartea nu ne mai poate insufla frică, căci moartea ca intrare în moartea veșnică (sau moartea a doua: Apocalipsa 2.11; 20.6,14) a fost nimicită prin Hristos pentru noi. Moartea nu ne mai inspiră frică, căci Hristos a suferit moartea pentru noi. Dar pentru necredincioși moartea este o armă puternică în mâna diavolului, ca să le insuflă frică.

Versetul 16a: scriitorul revine încă o dată la îngerii. Hristos ca și Creator era mai presus de îngerii. Ca Om pe pământ El era mai presus de îngerii, căci El era Cel întâi-născut din toată creația (Coloseni 1.15,16). Prin faptul că a mers în moarte, El a fost făcut cu puțin (sau: pentru scurt timp) mai prejos decât îngerii. Acum El ca Om este mai presus de îngerii, El este glorificat la dreapta lui Dumnezeu. Acum se constituie un contrast cu totul nou. Hristos a devenit Om, nu înger, căci El Și-a însușit soarta oamenilor decăzuți și nu a îngerilor (decăzuți). Pe El Îl interesa omul, de aceea a devenit Om. Pe El nu L-a interesat salvarea îngerilor, ci a oamenilor, sau spus mai exact: sămânța lui Avraam. De aceea El a devenit Om, sau spus mai exact: Fiu al lui Avraam.

Sămânța lui Avraam: epistola către Evrei a fost adresată cititorilor iudei. De aceea scriitorul le arată în mod deosebit cum Omul Hristos a devenit izraelit, ca să se intereseze de soarta poporului lui Dumnezeu din vechime. Cititorii epistolei către Evrei erau ei înșiși o dovadă pentru aceasta: „Astfel deci, și în timpul de acum este o rămășiță potrivit unei alegeri a harului” (Romani 11.5). Aceasta nu înseamnă că întreg Israelul, care trăia în timpul lui Hristos, va fi mântuit; aici nu se spune „semințelor lui Avraam”, ci „seminței lui Avraam”. Aici este valabil ceea ce am văzut deja în Isaia 8 și 10: „O rămășiță se va întoarce la Dumnezeu”. La fel va fi în curând și în necazul cel mare; din „rămășiță” se va constitui atunci „Israelul întreg” nou, care va fi mântuit (Romani 11.26). Și astăzi există o „rămășiță” a lui Israel, care va fi mântuită, și anume partea din Israel, care este nu numai (literalmente) sămânța lui Avraam, ci ai cărei aparținători sunt și „copii ai lui Avraam”. Căci nu toți urmașii lui Avraam sunt în sens spiritual și copiii lui. Aceasta era deja la început așa: Isaac era un „copil”, Ismael nu era; Iacov era un „copil”, Esau nu era (Romani 9.6-13). Această despărțire spirituală exista și atunci când Domnul Isus era pe pământ. Conducătorii iudei se prevalau de faptul că ei erau urmașii lui Avraam. Domnul Isus a cunoscut aceasta, dar El a negat faptul că

ei erau „copii” ai lui Avraam (Ioan 8.33,37,39,40): adevărații copii ai lui Avraam fac și faptele (creдинței) lui Avraam. Spus altfel: copii ai lui Avraam sunt aceia care sunt îndreptățiți pe baza aceleiași creдинțe ca Avraam (compară cu Geneza 15.6). Prin aceasta expresia „copii” primește o îngrădire. Numai urmașii creдинcioși ai lui Avraam sunt „copii”. Totodată noțiunea de „copii ai lui Avraam” primește o extindere în înțelesul ei. Și toți păgânii creдинcioși sunt prin creдинță „copii” sau „fii” ai lui Avraam (Galateni 3.7-9,29). Deci Avraam este tatăl (a) tuturor creдинcioșilor necircumscriși (adică, al tuturor creдинcioșilor dintre națiuni) și (b) al tuturor creдинcioșilor circumscriși din Israel (Romani 4.9-12).

Versetul 17: Un Mare Preot milos și creдинcios: am enumerat deja mai înainte motivele, pe care le găsim în capitolul acesta, care au făcut necesară venirea lui Hristos în smerire pe pământul acesta. El a venit nu numai ca să moară pentru noi (Evrei 2.14), ci și pentru a deveni pentru noi un Mare Preot. Aceasta are a face nu numai cu moartea Lui, ci și cu viața Lui. Prin moartea Lui El a realizat ca Mare Preot ispășirea păcatelor poporului; în viața Sa a cunoscut toate ispitele, prin care noi trebuie să trecem, așa că El acum ca Mare Preot poate interveni la Dumnezeu pentru noi și ne poate aduce ajutor (Evrei 2.18; 4.16). Cum s-a spus deja, pentru a face cunoștință cu împrejurările noastre pe pământ și să poată muri El a trebuit să devină Om, „a trebuit să devină la fel ca frații Lui în toate”. Aceasta se leagă de versetul 10: prin diferitele forme de suferință, de care El a avut parte aici pe pământ, Hristos a fost făcut în chip desăvârșit apt că ducă în siguranță „mulți fii” la glorie; spus altfel: să fie un Mare Preot milos și creдинcios [demn de încredere].

Mila este compasiune cu stările de suferință. Frații pot ajunge deseori în astfel de împrejurări (suferințe: versetul 10; ispite: versetul 18; slăbiciuni: Evrei 4.15); ce mângâiere este atunci când se știe că Marele nostru Preot a fost deja în toate aceste împrejurări, înainte ca noi să fi ajuns în ele, așa că El poate dovedi milă desăvârșită (compară cu Evrei 4.16).

A doua însușire a Marelui Preot este creдинcioșia. Aceasta nu este în contrast cu suferința noastră, ci cu necreдинcioșia noastră: „dacă suntem necreдинcioși, El rămâne creдинcios, pentru că nu Se poate tăgădui pe Sine Însuși” (2 Timotei 2.13). Aceasta este necreдинcioșia care este tratată detaliat în capitolele 3 și 4; Marele Preot nu poate accepta aceasta la noi. Și pentru aceasta avem nevoie de slujba Lui ca Mare Preot.

Mare Preot

omul

Evrei 5.1; 7.27,28; 8.3; 9.7,25; 13.11

Hristos

Evrei 2.17 Un Mare Preot milos și credincios

Evrei 3.1 Apostolul și Marele Preot al mărturisirii noastre

Evrei 4.14 Noi avem un Mare Preot

Evrei 4.15 Nu un Mare Preot, care nu poate să aibă milă

Evrei 5.5 glorificat ca să devină Mare Preot

Evrei 5.10 salutat de Dumnezeu ca Mare Preot

Evrei 6.20 Mare Preot în veac

Evrei 7.26 Un astfel de Mare Preot ni se cuvenea

Evrei 8.1 Avem un astfel de Mare Preot

Evrei 9.11 Venit ca Mare Preot al bunurilor viitoare

În cele privitoare la Dumnezeu: o expresie măreață, care se întâlnește și în Evrei 5.1 într-un context asemănător: „Orice mare preot, luat dintre oameni, este așezat pentru oameni în cele privitoare la Dumnezeu.” Marele Preot este pentru oameni, ca să le ajute, dar El face aceasta (a) din pricina onoarei lui Dumnezeu, pentru care și prin care sunt toate (versetul 10); (b) ca să ducă fiii în glorie la Dumnezeu (versetul 10); (c) ca să facă fiii de pe pământ să devină adoratori ai lui Dumnezeu în Locul Preasfânt (versetele 11,12).

Aici este vorba în mod deosebit de primele două puncte. Dacă este vorba de ispășirea păcatelor, atunci aceasta contribuie la onoarea lui Dumnezeu. Și în al doilea rând credincioșii sunt fii ai lui Dumnezeu: este o „chestiune”, că fiii Lui vor obține gloria trecând în siguranță prin toate ispitele. În ceea ce privește punctul al treilea, Dumnezeu caută adevărați „iudei” (= lăudători ai lui Dumnezeu; compară cu Evrei 13.15 și vezi Romani 2.28,29); dar aceasta vine la rând mai târziu în această epistolă.

Ispășire: marele preot al lui Israel avea în principal două misiuni: o misiune trebuia s-o împlinească zilnic și alta numai o singură dată în an și anume în marea zi a împăcării. Această ultimă slujire nu făcea parte din lucrul lui „zilnic”. Atunci el nu era îmbrăcat cu hainele de mare preot, frumoase, ci haine de in simple (Leviticul 16.4). Lucrul „zilnic” al marelui preot consta în a interveni la Dumnezeu pentru popor (Evrei 7.25; compară cu Evrei 2.18; 5.15,16; Romani 8.34). El ducea poporul înaintea lui Dumnezeu și îl reprezenta ca mijlocitor și apărător. El făcea aceasta

- (a) prin hainele sale, prin aceea că el purta poporul pe umerii lui (în pietrele de pe umeri) și pe piept (în pieptar) și

(b) prin slujba lui zilnică la altarul tămâierii (Exodul 28.7-30; 30.1-10).

Vom reveni la aceste misiuni ale preotului, deoarece această slujire este tratată de mai multe ori în epistola către Evrei. Acum este vorba de misiunea deosebită pe care marele preot o exercita numai o singură dată în an, în marea zi a împăcării. Așa cum am spus, în această zi el nu purta nici pieptarul și nici pietrele pe umeri; el nu intervenea pentru popor, ci el se făcea pe deplin una cu poporul (el însuși era un păcătos! Compară cu Evrei 5.3) și cu jertfa ispășea păcatele poporului. Hristos exercită acum în cer, șezând la dreapta lui Dumnezeu, neîntrerupt misiunea Sa „zilnică”. Lucrarea de ispășire a făcut-o numai o singură dată. Aici pe pământ ca Mare Preot El S-a jertfit lui Dumnezeu ca jertfă pentru păcat (Evrei 7.26,27). După aceea la înălțarea Sa la cer a intrat în Locul Preasfânt pe baza propriului Său sânge, unde El exercită acum misiunea Sa de mare preot (Evrei 9.11,12,24: „ca să Se arate acum, pentru noi, înaintea feței lui Dumnezeu”). Deci Hristos este acum Mare Preot în cer (a) deoarece El a fost făcut desăvârșit de apt prin suferințe (Evrei 2.10,18) și (b) pe baza ispășirii făcute de El pe pământ. Abia după aceea pot fi duși fii la glorie, pot fi admiși ca preoți în Locul Preasfânt – abia atunci are sens pentru aceștia să exercite o slujbă de mare preot în cer – dacă pentru fii (frați, copii, poporul lui Dumnezeu) s-a făcut ispășire pentru păcatele lor. Hristos a trebuit să fie mai întâi Mare Preot pe pământ, pentru ca acum să poată fi permanent în cer Mare Preot eficient.

Versetul 18: Pentru că: cuvântul acesta se explică prin cele tocmai spuse. Hristos poate fi în cer un Mare Preot activ, deoarece mai înainte El a suferit aici pe pământ: (a) a suferit în ispitele din timpul umblării Lui pe pământ și (b) suferința morții (versetele 9,10), prin care El a făcut ispășirea păcatelor. În aceste ultime suferințe El a fost absolut singur; din fericire noi nu trebuie să îndurăm aceste suferințe. Dar prima suferință este și partea noastră: prin aceasta trebuie să trecem în drumul nostru spre glorie (versetul 10). Dar nu există suferință în care El să nu fi fost. El le cunoaște, așa că El poate „suferi împreună cu noi” (Evrei 4.15).

A suferit, când a fost ispitit: Hristos a fost ispitit aici pe pământ. „Ispitirea” este un cuvânt greu, deoarece în Scriptură poate însemna două lucruri: ispitire venită din afară (prin atacurile lui satan) și ispitire venită dinăuntru (prin acțiunea cărnii noastre). Ambele înțelesuri le întâlnim în epistola lui Iacov capitolul 1: prima în versetele 2 și 3 și a doua în versetele 13-15. Este de la sine înțeles că Hristos nu a cunoscut al doilea fel de ispitire, căci „a fost ispitit în toate în același fel ca noi, în afară de păcat” (Evrei 4.15). Dar El a cunoscut primul fel de ispitire, atacurile lui satan, care încerca să-L abată de pe drumul Său de dependență și de ascultare. Hristos niciodată nu a cedat ispitelor, de aceea a suferit. Poți suferi (în sens bun), când ești ispitit, dacă (a) nu cedezi ispitei și (b) dacă simți profund răul, prin care ești ispitit. Cine cade în ispitire, păcătuiește, el poate chiar să savureze păcatul (compară cu Evrei 11.25). Acela, care se împotrivesc, suferă: „Pentru că cine a suferit în carne a sfârșit-o cu păcatul” (1 Petru 4.1). Cu regret noi suferim (în sens rău) deseori mai mult pentru că am cedat ispitirii și după ce i-am cedat, în loc să suferim pentru că ne-am împotrivit ei.

Care sunt ispitiți: desigur noi putem fi ispitiți prin carnea proprie, dar nu despre aceasta este vorba aici. Epistola către Evrei niciodată nu presupune că credincioșii încă mai păcătuiesc (chiar dacă ei cu regret păcătuiesc mereu); când în epistola către Evrei se vorbește despre

păcătuirea celor care mărturisesc că sunt creștini, aceasta este privită ca răzvrătire și decădere (Evrei 3.17; 10.26). Nu, aici este vorba de ispitele de care și Hristos a avut parte, pe care satan le aduce pe drumul nostru, ca să ne abată de pe drumul dependenței și încrederii în Dumnezeu (compară cu Evrei 2.13a). Cele trei ispitiri ale lui Hristos, care sunt numite concret în Biblie, sunt de aceea un model important pentru noi. Vedem cum un Fiu (în cazul acesta „Fiul”) „plin de Duhul Sfânt” (Luca 4.1; compară cu Romani 8.14) se împotrivesc diavolului în pustiu (în care și noi ne aflăm în sens spiritual). Hristos nu S-a lăsat reținut pe drumul Său spre glorie. Și la fel El ne ajută și nouă pe drumul nostru prin pustiu spre glorie:

Ispitirea prin lucrurile *pământești* (Luca 4.2-4): un „fiu” adevărat trăiește prin orice cuvânt al lui Dumnezeu; revelarea lui Dumnezeu este viața lui și bucuria lui. Însă credincioșii se lasă deseori înșelați prin diavolul, ca din pietre să facă pâine. Pietrele pot fi foarte frumoase – Dumnezeu a creat multe lucruri pământești frumoase și atrăgătoare – dar ele nu sunt potrivite ca hrană spirituală.

Ispitirea prin lucrurile *lumești* (Luca 4-5-8): un „fiu” adevărat nu caută putere și onoare în lumea aceasta (căci prin acestea el dă onoare mai marilor lumii acesteia), ci el dorește să adore numai pe Domnul și pe Dumnezeul lui și numai Lui să-I slujească ca un fiu de preot în Locul Preasfânt.

Ispitirea prin lucruri *religioase* (Luca 4.9-12): un „fiu” adevărat nu pune la probă pe Dumnezeu, ca să vadă dacă Dumnezeu este de partea lui (compară cu Exodul 17.7; Evrei 3.8); el este deplin convins în privința aceasta. Compară citatul lui satan cu Psalmul 91.1,4, unde se referă la Mesia, cu versetele 9 și 10, unde de asemenea se referă la rămășiță. Această punere la probă este aroganță religioasă: să pui pe Dumnezeu înaintea carului. Aceasta a avut loc atunci și are loc și astăzi, în „tabără”; de aceasta trebuie să ne ținem departe (Evrei 13.13).

Să ajute: În pustiu suntem înconjurați de tot felul de ispitiri, care vor să ne oprească pe drumul nostru spre glorie. Nici un credincios nu ar putea să aibă curajul să gândească că el ar putea prin propria putere să rămână neclintit în ispitiri. El are nevoie de ajutor, de însoțitor, de compasiune și de rugăciunea de mijlocire din partea Unuia care cunoaște toate ispitirile și a rămas statornic în ele – și din cauza aceasta a suferit – și care acum poate simți împreună cu el. În alt loc auzim că Duhul Sfânt ne călăuzește și ne păstrează pe drum. Dar gândul acesta nu este prezentat în epistola către Evrei. Privirea noastră este îndreptată aici spre Marele Preot milos și credincios aflat la Dumnezeu. Acest Mare Preot se preocupă cu toate nevoile noastre. Noi avem nevoie de credința care se încrede nezguduită în acest Mare Preot. El Însuși ne-a fost model în privința aceasta (Evrei 2.13a). Cu regret deseori eșuăm în privința aceasta. În privința aceasta ne asemănăm foarte mult cu poporul, care cu multe secole înaintea noastră a trebuit să meargă prin pustiu, ca să ajungă în țara făgăduită, despre aceasta vorbesc capitolele 3 și 4.